CHỦ ĐỀ 11: PHÓNG XẠ VÀ CÁC DẠNG BÀI TẬP

1. Khái niệm.

Phóng xạ là hiện tượng hạt nhân không bền tự động phóng ra các tia phóng xạ (các hạt + sóng điện từ) và biến thành hạt nhân khác. Ví dụ: $^{235}_{92}U \rightarrow \alpha +^{231}_{90}Th$

Người ta quy ước, gọi hạt nhân phóng xạ là hạt nhân mẹ và hạt nhân sản phẩm phân rã là hạt nhân con.

2. Đặc điểm.

- +) Phóng xạ có bản chất là một phản ứng hạt nhân.
- +) Quá trình phân rã phóng xạ chỉ do các nguyên nhân bên trong gây ra và hoàn toàn không chịu tác động của các yếu tố thuộc môi trường ngoài như nhiệt độ áp suất,...
- +) Là quá trình tự phát, ngẫu nhiên và không điều khiển được.

3. Các tia phóng xạ.

Có 3 loại tia phóng xạ: α, β, γ không nhìn thấy được nhưng có những đặc điểm mà giúp ta có thể phát hiện ra, như kích thích một số phản ứng hóa học, ion hóa không khí, làm đen kính ảnh,...

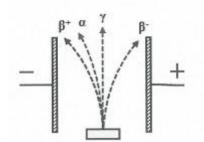
a) Tia anpha (α).

- Tia α có bản chất là chùm hạt nhân ${}_{2}^{4}He$ mang điện tích dương nên bị lệch về phía bản tụ âm khi bay vào điện trường giữa hai bản của tụ điện.

Phương trình phóng xạ: ${}_{Z}^{A}X \longrightarrow {}_{Z-2}^{A-4}Y + {}_{2}^{4}\alpha$

So với hạt nhân mẹ, hạt nhân con lùi 2 ô trong bảng HTTH và có số khối nhỏ hơn 4 đơn vị.

- Các tính chất tia α :
- +) Phóng ra với vận tốc khoảng $2.10^7\,m/s$, làm ion hóa môi trường và mất dần năng lượng.
- +) Khả năng đâm xuyên yếu, đi được chừng vài cm trong không khí, không xuyên qua được tấm thủy tinh mỏng.

b) Tia bêta (β).

- Tia β gồm 2 loại:
- +) Tia β^- có bản chất là chùm êlectrôn $\binom{0}{-1}e$ mang điện tích âm nên lệch về phía bản tụ dương khi bay trong điện trường giữa hai bản tụ.

Phương trình phóng xạ $\beta^-: {}_Z^A X \longrightarrow_{Z+1}^A Y + {}_{-1}^0 e + {}_0^0 \overset{-}{v}$

 $\bar{v}$ là phản nơtrinô, không mang điện, có số khối A = 0, chuyển động với vận tốc ánh sáng.

So với hạt nhân mẹ X, hạt nhân con Y tiến 1 ô trong bảng HTTH và có cùng số khối.

+) Tia β^+ có bản chất là chùm hạt có khối lượng như electrôn nhưng mang điện tích (+e), gọi là các pôzitrôn $\binom{0}{1}e$ và lệch về phía bản tụ âm khi bay vào trong điện trường giữa hai bản tụ điện.

Phương trình phóng xạ β^+ : ${}_Z^A X \rightarrow_{Z^{-1}}^A Y + {}_1^0 e + {}_0^0 \overline{v}$

So với hạt nhân mẹ X, hạt nhân con Y lùi 1 ô trong bảng HTTH và có cùng số khối.

- Các tính chất của tia β :
- +) Phóng ra với vận tốc gần bằng vận tốc ánh sáng.
- +) Làm ion hóa môi trường nhưng yếu hơn tia α .
- +) Khả năng đâm xuyên mạnh hơn tia α , đi được vài mét trong không khí và vài mm trong kim loại.

c) Tia gamma (γ).

- Tia γ có bản chất sóng điện từ có bước sóng rất ngắn.

Phóng xạ γ không có sự biến đổi hạt nhân, chỉ có sự chuyển trạng thái và phát bức xạ: $hf = E_2 - E_1$.

- Các tính chất của tia γ :
- +) Mang năng lượng lớn.
- +) Có khả năng đâm xuyên rất mạnh, có thể đi qua lớp chì hàng chục cm, gây nguy hiểm đối với cơ thể con người.
- +) Bức xạ γ luôn đi kèm theo sau sự phóng xạ α hoặc β .

4. Định luật phóng xạ.

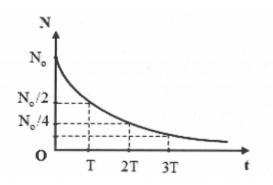
a) Chu kỳ bán rã (T).

Mỗi mẫu chất phóng xạ được đặc trưng bởi một thời gian T gọi là chu kỳ bán rã, là khoảng thời gian mà một nửa lượng chất phóng xạ bị phân rã thành hạt nhân nguyên tử khác.

b) Định luật phóng xạ.

- Xét một mẫu phóng xạ.
- +) N_o là số hạt nhân ban đầu của mẫu.
- +) N là số hạt nhân còn lại sau thời gian t là: $N = N_o.2^{\frac{-t}{T}} = N_o.e^{-\lambda t}$.

Với $\lambda = \frac{\ln 2}{T} (s^{-1})$ gọi là hằng số phóng xạ, đặc trưng cho từng chất phóng xạ.

Số hạt nhân phóng xạ giảm theo quy luật hàm số mũ

c) Hoat đô phóng xa (H).

- Là đại lượng đặc trưng cho tính phóng xạ mạnh hay yếu của một lượng chất phóng xạ, được đo bằng số phân rã trong 1 giây. Kí hiệu: H, đơn vị Becoren (Bq) hoặc Curi (Ci)

1 giây rã/giây = 1 Bq;
$$1Ci = 3,7.10^{10} Bq$$
.

- Độ phóng xạ H giảm theo thời gian với quy luật: $H_{(t)} = -\frac{\Delta N}{\Delta t} = \lambda.N_o.e^{-\lambda t} = \lambda N_{(t)}$

$$\Rightarrow \begin{cases} H_o = \lambda N_o \\ H_{(t)} = \lambda N_{(t)} \end{cases} \Rightarrow H_{(t)} = H_o.2^{-\frac{t}{T}} = H_o.e^{-\lambda t}, \text{ với } H_o \text{ là độ phóng xạ ban đầu.}$$

DẠNG 1: BÀI TOÁN ÁP DỤNG ĐỊNH LUẬT PHÓNG XẠ.

Xét một mẫu phóng xạ: $X \rightarrow Y + \text{tia phóng xạ}$.

Gọi N_a, m_a lần lượt là số hạt nhân và khối lượng của mẫu ban đầu.

- Số hạt nhân và khối lượng phóng xạ còn lại:

$$\begin{cases} N = N_o.2^{\frac{-t}{T}} = N_o.e^{-\lambda t} \\ m = m_o.2^{\frac{-t}{T}} = m_o.e^{-\lambda t} \end{cases}$$

Trong đó: N, m lần lượt là số hạt nhân, khối lượng của mẫu phóng xạ còn lại sau thời gian t.

- Số hạt nhân và khối lượng phóng xạ đã bị phân rã:

$$\begin{cases} \Delta N = N_o - N = N_o \left(1 - 2^{\frac{-t}{T}} \right) = N_o (1 - e^{-\lambda t}) \\ \Delta m = m_o - m = m_o \left(1 - 2^{\frac{-t}{T}} \right) = m_o e^{-\lambda t} \end{cases}$$

Trong đó: ΔN , Δm lần lượt là số hạt nhân, khối lượng của mẫu đã bị phân rã.

- Phần trăm số hạt, khối lượng phóng xạ còn lại: $\frac{N}{N_o} = \frac{m}{m_o} = \frac{H}{H_o} = 2^{\frac{-t}{T}} = e^{-\lambda t}$
- Phần trăm số hạt, khối lượng phóng xạ bị phân rã: $\frac{\Delta N}{N_o} = \frac{\Box m}{m_o} = 1 2^{\frac{-t}{T}} = 1 e^{-\lambda t}$

Chú ý: Mối liên hệ về số hạt và khối lượng: $N = n.N_A = \frac{m}{A}.N_A$

Trong đó: n là số mol
, $\,N_{_{A}}=6,02.10^{23}mol^{-1}$ là số Avôga
đrô.

Ví dụ minh họa: Chất phóng xạ Pôlôni $^{210}_{84}Po$ phóng xạ tia α và biến thành hạt nhân chì Pb. Biết chu kỳ

bán rã của $^{210}_{84}Po$ là 138 ngày và ban đầu có 100g $^{210}_{84}Po$. Lấy khối lượng nguyên tử xấp xỉ số khối A(u).

- a) Tính số hạt Po và khối lượng Po còn lại sau 69 ngày?
- b) Tính số hạt Po bị phân rã và khối lượng Po đã phân rã sau 80 ngày?
- c) Sau 150 ngày có bao nhiều phần trăm Po bị phân rã?
- d) Sau bao lâu Po bị phân rã 12,5 g?
- e) Sau bao lâu (kể từ thời điểm ban đầu) số hạt nhân của $^{210}_{84}Po$ phóng xạ còn lại bằng 25% số hạt nhân ban

Lời giải

Phương trình phản ứng: $^{210}_{84}Po \rightarrow ^{4}_{2} \alpha + ^{206}_{82}Pb$.

Số hạt nhân Po ban đầu có trong mẫu là

$$N_o = \frac{m}{A}.N_A = \frac{100}{210}.6,02.10^{23} \approx 2,866.10^{23} \text{ hat.}$$

a) Sau 69 ngày, số hạt và khối lượng Po còn lại là

$$\begin{cases} N_{(t)} = N_o.2^{\frac{-t}{T}} = 2,866.10^{23}.2^{\frac{-69}{138}} = 2,027.10^{23} hat \\ m_{(t)} = m_o.2^{\frac{-t}{T}} = 100.2^{\frac{-69}{138}} = 50\sqrt{2}g \end{cases}$$

b) Sau 80 ngày, số hạt Po đã bị phân rã là

$$\Delta N = N_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) = 2,866.10^{23} \cdot \left(1 - 2^{\frac{-80}{138}} \right) = 9,48.10^{22} \text{ hat.}$$

Sau 80 ngày, khối lượng Po đã bị phân rã là:

$$\Delta m = m_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) = 100 \left(1 - 2^{-\frac{80}{138}} \right) \approx 33,1g.$$

c) Sau 150 ngày, phần trăm Po bị phân rã là

$$\frac{\Delta m}{m} = 1 - 2^{-\frac{t}{T}} = 1 - 2^{-\frac{150}{380}} = 52,924\%.$$

d) Khối lượng Po đã bị phân ra:

$$\Delta m = m_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \Leftrightarrow 12,5 = 100 \left(1 - 2^{\frac{-t}{138}} \right) \Rightarrow t \approx 26,6 \text{ ngày.}$$

e) Số hạt nhân Po phóng xạ còn lại 25% so với ban đầu:

$$\frac{N}{N_o} = 2^{-\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 0,25 = 2^{\frac{-t}{138}} \Rightarrow t = 276 \text{ ngày.}$$

Ví dụ 1: Cho 2 gam ${}^{60}_{27}Co$ tinh khiết có phóng xạ β^- với chu kỳ bán rã là 5,33 năm. Sau 15 năm, khối lượng ${}^{60}_{27}Co$ còn lại là

A. 0,284 g.

B. 0,842 g.

C. 0,482 g.

D. 0,248 g.

Lời giải

Khối lượng Co còn lại sau 15 năm là: $m = m_o.2^{-\frac{t}{T}} = 2.2^{-\frac{15}{5,33}} = 0,284 g.$ Chọn A.

Ví dụ 2: Gọi Δt là khoảng thời gian để số hạt nhân của một chất phóng xạ giảm 4 lần. Sau $2\Delta t$ thì số hạt nhân còn lại bằng bao nhiều phần trăm ban đầu?

B. 93,75%.

C. 13,5%.

D. 6,25%.

Lời giải

Sau
$$\Delta t : \frac{N_o}{N} = 4 = 2^{\frac{\Delta t}{T}} \Rightarrow \Delta t = 2T$$

Sau
$$2\Delta t \Longrightarrow N = \frac{N_o}{2^4} = \frac{N_o}{16} \Longrightarrow \frac{N}{N_o} = \frac{1}{16} \approx 6,25\%$$
. Chọn **D.**

Ví dụ 3: Một chất phóng xạ $^{210}_{84}$ Po chu kỳ bán rã là 138 ngày, ban đầu mẫu chất phóng xạ nguyên chất. Sau thời gian t ngày thì số prôtôn có trong mẫu phóng xạ còn lại là N_1 . Tiếp sau đó Δt ngày thì số nơtrôn có trong mẫu phóng xạ còn lại là N_2 , biết $N_1 = 1,158N_2$. Giá trị của Δt gần đúng bằng

A. 140 ngày

B. 130 ngày

C. 120 ngày

D. 110 ngày

Lời giải

Giả sử ban đầu có N_o hạt $^{210}_{84}Po$ phóng xạ $\Rightarrow$ có $84N_o$ prôtôn và $126N_o$ notron.

Tại thời điểm t, số hạt prôtôn trong mẫu là: $N_1 = 84N_o.2^{-\frac{t}{T}}$

Tại thời điểm $t + \Delta t$, số hạt notron trong mẫu là: $N_2 = 126N_o.2^{-\frac{t+\Delta t}{T}}$

Do
$$\frac{N_1}{N_2} = 1{,}158 \Rightarrow \frac{84}{126}.2^{\frac{\Delta t}{138}} = 1{,}158 \Rightarrow \Delta t \approx 110$$
 ngày. **Chọn D.**

Ví dụ 4: Một mẫu chất chứa hai chất phóng xạ A và B với chu kì bán rã lần lượt là T_A , T_B với $T_A = 0,2h$. Ban đầu số nguyên tử A gấp bốn lần số nguyên tử B, sau 2 h số nguyên tử A và B bằng nhau. Chu kỳ bán rã của chất B là T_B bằng

A. 0,25 h.

B. 0,4 h.

C. 0,1 h.

D. 2,5 h.

Lời giải

Ban đầu số hạt nhân A gấp bốn lần số hạt nhân B: $N_{oA} = 4N_{oB}$

Sau 2 h, số hạt nhân A, B phóng xạ còn lại là: $\begin{cases} N_A = N_{oA}.2^{-\frac{2}{T_A}} \\ N_B = N_{oB}.2^{-\frac{t}{T_B}} \end{cases}$

Do
$$N_A = N_B \Rightarrow N_{oA}.2^{-\frac{2}{T_A}} = N_{oB}.2^{-\frac{1}{T_B}} \Leftrightarrow 4.2^{-\frac{2}{0.2}} = 2^{-\frac{2}{T_B}} \Rightarrow T_B = 0,25h$$
. Chọn A.

Ví dụ 5: Hiện nay trong quặng thiên nhiên có cả U238 và U235 theo tỉ lệ số nguyên tử là 140:1. Giả thiết ở thời điểm hình thành Trái Đất tỉ lệ trên là 1:1. Tính tuổi của Trái Đất, biết chu kì bán rã của U238 và U235

lần lượt là $T_1 = 4,5.10^9$ năm, $T_2 = 0,713.10^9$ năm.

A. 6.10^9 năm.

B. $5,5.10^9$ năm.

C. 5.10^9 năm.

D. $6,5.10^8$ năm.

Lời giải

 $\mathring{\text{O}}$ thời điểm hình thành trái đất: $N_{o1} = N_{o2} = N_o$

Hiện tại trái đất t năm tuổi: $\begin{cases} N_1 = N_o.2^{-\frac{t}{T_1}} \\ N_2 = N_o.2^{-\frac{t}{T_2}} \end{cases} \Rightarrow \frac{N_1}{N_2} = 2^{\frac{t}{T_2} - \frac{t}{T_1}}$

 $\Leftrightarrow 140 = 2^{\frac{t}{0.713.10^9} - \frac{t}{4.5.10^9}} \Rightarrow \frac{t}{0.713.10^9} - \frac{t}{4.5.10^9} = \log_2 140 \Rightarrow t \approx 6.10^9 \text{ năm. Chọn A.}$

Ví dụ 6: Chu kỳ bán rã của hai chất phóng xạ A, B là 20 phút và 40 phút. Ban đầu hai chất phóng xạ có số hạt nhân bằng nhau. Sau 80 phút thì tỉ số các hạt A và B bị phân rã là

A. 4/5.

B. 5/4.

C. 4.

D. 1/4.

Lời giải

Ta có: $N_{oA} = N_{oB} = N_o$

Sau 80 phút: $\frac{\Delta N_A}{\Delta N_B} = \frac{N_o \left(1 - 2^{-\frac{80}{20}}\right)}{N_o \left(1 - 2^{-\frac{80}{40}}\right)} = \frac{5}{4}.$ Chọn B.

Ví dụ 7: Một lượng hỗn hợp gồm hai đồng vị X, Y với số lượng hạt nhân ban đầu như nhau. Đồng vị thứ nhất có chu kì bán rã là 2,4 ngày, đồng vị thứ hai có chu kì bán rã là 4 ngày. Sau thời gian t thì còn lại 87,5% số hạt nhân trong hỗn hợp chưa phân rã. Tìm t.

A. 2 ngày.

B. 0,58 ngày.

C. 4 ngày.

D. 0,25 ngày.

Lời giải

Ban đầu, số hạt X bằng số hạt Y: $N_{oX} = N_{oY} = N_o$

Sau khoảng thời gian t, tổng số hạt còn lại bằng 87,5% số hạt ban đầu:

$$\frac{N_x + N_y}{2N_o} = 0.875 \Leftrightarrow \frac{N_o.2^{-\frac{t}{T_x}} + N_o.2^{-\frac{t}{T_y}}}{2N_o} = 0.875$$

$$\Leftrightarrow \frac{2^{-\frac{t}{2,4}} + 2^{-\frac{t}{4}}}{2} = 0,875 \Rightarrow t = 0,58 \text{ ngày. Chọn B.}$$

Ví dụ 8: [**Trích đề thi THPT QG năm 2018**] Pôlôni $^{210}_{84}Po$ là chất phóng xạ α . Ban đầu có một mẫu

 $^{210}_{84}Po$ nguyên chất. Khối lượng $^{210}_{84}Po$ trong mẫu ở các thời điểm $t=t_0, t=t_0+2\Delta t$ và $t=t_0+3\Delta t \left(\Delta t>0\right)$ có giá trị lần lượt là m_0 , 8g và 1g. Giá trị của m_0 là

A. 256 g.

B. 128 g.

C. 64 g.

D. 512 g.

Lời giải

Gọi M_o là khối lượng của P_o ở thời điểm t=0.

$$\text{Ta có: } \begin{cases} m_o = M_o.2^{-\frac{t_o}{T}} \\ 8 = M_o.2^{-\frac{t_o + 2\Delta t}{T}} = M_o.2^{-\frac{t_o}{T}}.2^{-\frac{2\Delta t}{T}} \Rightarrow \begin{cases} 8 = m_o.\left(2^{-\frac{\Delta t}{T}}\right)^2 \\ 1 = m_o.\left(2^{-\frac{\Delta t}{T}}\right)^3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2^{-\frac{\Delta t}{T}} = \frac{1}{8} \\ m_o = 512g \end{cases}. \text{ Chọn D.}$$

Ví dụ 9: Một lượng phóng xạ Na22 có 10^7 nguyên tử đặt cách màn huỳnh quang một khoảng 1 cm, màn có diện tích $10cm^2$. Biết chu kì bán rã của Na22 là 2,6 năm, coi một năm có 365 ngày. Cứ một nguyên tử phân rã tạo ra một hạt phóng xạ β^- và mỗi hạt phóng xạ đập vào màn huỳnh quang phát ra một chấm sáng. Xác định số chấm sáng trên màn sau 10 phút.

A. 58

B. 15

C. 40

D. 156

Lời giải

Số hạt đã phóng xạ trong 10 phút là $\Delta N = N_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right)$

Các hạt phóng xạ tỏa đều đẳng hướng trong không gian nên mật độ các hạt phóng xạ là $n = \frac{\Delta N}{4\pi R^2}$

Số chấm sáng trên màn đúng bằng số hạt phóng xạ đập vào = $n.S = \frac{\Delta N}{4\pi R^2}S = \frac{N_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}}\right)}{4\pi R^2}S$

$$= \frac{10^{7} \cdot \left(1 - 2^{-\frac{10}{2,6.365.24.60}}\right)}{4\pi \cdot 1^{2}} \cdot 10 \approx 40 \cdot \text{Chọn C.}$$

Ví dụ 10: Lấy chu kì bán rã của pôlôni $^{210}_{84}Po$ là 138 ngày và $N_A=6,02.10^{23}mol^{-1}$. Độ phóng xạ của 42 mg Pôlôni là

A. $7.10^{12} Bq$.

B. $7.10^{10} Bq$.

C. $7.10^{14} Bq$.

D. $7.10^9 Bq$.

Lời giải

Độ phóng xạ của 42 mg Po ban đầu:

$$H_o = \lambda N_o = \frac{\ell n2}{T} \cdot \frac{m}{A_{Po}} \cdot N_A = \frac{\ln 2}{138.24.60.60} \cdot \frac{42.10^{-3}}{210} \cdot 6,02,10^{23} \approx 7.10^{12} Bq$$
. Chọn A.

Ví dụ 11: Một chất phóng xạ có chu kỳ bán rã là 3,8 ngày. Sau thời gian 11,4 ngày thì độ phóng xạ (hoạt độ phóng xạ) của lượng chất phóng xạ còn lại bằng bao nhiều phần trăm so với độ phóng xạ của lượng chất phóng xạ ban đầu?

A. 12,5%.

B. 25%.

C. 75%.

D. 87,5%.

Lời giải

Phần trăm độ phóng xạ còn lại là $\frac{H}{H_0} = 2^{-\frac{t}{T}} = 2^{-\frac{11,4}{3,8}} = 0,125 = 12,5\%$. **Chọn A.**

Ví dụ 12: Một ngôi mộ cổ vừa mới khai quật. Một mẫu ván quan tài của nó chứa 50 g cacbon có độ phóng xạ là 457 phân rã/phút (chỉ có C14 là phóng xạ). Biết rằng độ phóng xạ của cây cối đang sống vào khoảng 3000 phân rã/phút tính trên 200 g cacbon. Chu kì bán rã của C14 khoảng 5600 năm. Tuổi của ngôi mộ cổ đó là

A. 9,2 nghìn năm.

B. 1,5 nghìn năm.

C. 2,2 nghìn năm.

D. 4 nghìn năm.

Lời giải

Ta so sánh độ phóng xạ 1 g mẫu mới (3000/200) và 1 g cổ vật (457/50) nên

$$H = H_0 2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow \frac{457}{50} = \frac{3000}{200}.2^{-\frac{t}{5600}} \Rightarrow t \approx 4.10^3 \text{ năm. Chọn D.}$$

Ví dụ 13: Tại thời điểm t_1 một chất phóng xạ có độ phóng xạ $H_1 = 10^5 Bq$. Ở thời điểm t_2 chất phóng xạ đó có độ phóng xạ $H_2 = 8.10^4 Bq$. Cho T = 6,93 ngày. Số hạt nhân của chất phóng xạ đó bị phân ra trong khoảng thời gian $\Delta t = t_2 - t_1$ là

A. $1,378.10^{12}$ hat.

B. $1,728.10^{10}$ hat.

C. $1,332.10^{10}$ hat.

D. $1,728.10^{12}$ hat.

Lời giải

Ta có:
$$H_1 = \lambda N_1 = \frac{\ell n2}{T}.N_1; H_2 = \frac{\ell n2}{T}.N_2$$

$$\Rightarrow \Delta N = N_1 - N_2 = \left(H_1 - H_2\right) \cdot \frac{T}{\ell n 2} = \left(10^5 - 8.10^4\right) \cdot \frac{6,93.86400}{\ell n 2} = 1,728.10^{10} \text{ hạt. Chọn B.}$$

DẠNG 2: BÀI TOÁN SỐ HẠT NHÂN VÀ KHỐI LƯỢNG HẠT NHÂN CON TẠO THÀNH.

- Số hạt nhân và khối lượng của hạt nhân con Y tạo thành:
- +) Mỗi hạt nhân mẹ bị phân rã tạo thành một hạt nhân con nên số hạt nhân con tạo thành đúng bằng số hạt nhân mẹ bị phân rã (hay số mol hạt nhân con tạo thành bằng số mol hạt nhân mẹ đã phân rã):

$$\begin{cases} N_Y = \Delta N_X = N_{oX} \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \\ n_Y = \Delta n_X = n_{oX} \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \end{cases}$$

+) Khối lượng hạt nhân con Y được tạo thành sau thời gian t là

$$n_{Y} = n_{oX} \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \Rightarrow \frac{m_{Y}}{A_{Y}} = \frac{m_{o}}{A_{X}} \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \Rightarrow m_{Y} = m_{o} \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \frac{A_{Y}}{A_{X}}$$

Trong đó: n_Y là số mol hạt nhân con tạo thành, n_{oX} là số mol ban đầu của chất phóng xạ.

 A_x , A_y là số khối của chất phóng xạ ban đầu và chất mới được tạo thành.

- Tỉ số hạt (khối lượng) nhân con và số hạt (khối lượng) nhân mẹ ở thời điểm t:

$$\begin{cases} N_{X} = N_{o}.2^{-\frac{t}{T}} \\ N_{Y} = \Delta N_{X} = N_{o} \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}}\right) \Rightarrow \frac{N_{Y}}{N_{X}} = 2^{\frac{t}{T}} - 1 \\ \Rightarrow \frac{m_{Y}}{m_{X}} = \frac{A_{Y}.N_{Y}}{A_{X}.N_{X}} = \frac{A_{Y}}{A_{X}} \left(2^{\frac{t}{T}} - 1\right). \end{cases}$$

Ví dụ minh họa: Chất polonium $^{210}_{84}Po$ phóng xạ anpha (α) và chuyển thành chì $^{206}_{82}Pb$ với chu kỳ bán rã là 138,4 ngày. Khối lượng ban đầu của Po là 50g.

- a) Sau 100 ngày (kể từ thời điểm ban đầu) thì tỉ số của số hạt nhân Pb và Po bằng bao nhiêu?
- b) Sau bao lâu khối lượng hạt nhân Po gấp 4 lần khối lượng hạt nhân Pb.

Lời giải

Phương trình phản ứng: $^{210}_{84}Po \rightarrow ^{4}_{2} \alpha + ^{206}_{82}Pb$.

a) Ta có:
$$\frac{N_{Pb}}{N_{Po}} = 2^{\frac{t}{T}} - 1 = 2^{\frac{100}{138,4}} - 1 \approx 0,6524$$

b) Ta có:
$$\frac{m_{Pb}}{m_{Po}} = \frac{A_{Pb}}{A_{Po}} \left(2^{\frac{t}{T}} - 1 \right) \Leftrightarrow \frac{1}{4} = \frac{206}{210} \left(2^{\frac{t}{138,4}} - 1 \right) \Rightarrow t = 45,1977 \text{ ngày}.$$

Ví dụ 14: Một hạt ^{226}Ra phân rã chuyển thành hạt nhân ^{222}Rn . Xem khối lượng bằng số khối. Nếu có 226g ^{226}Ra thì sau 2 chu kì bán rã khối lượng ^{222}Rn tạo thành là:

A. 55,5 g.

B. 56,5 g.

C. 169,5 g.

D. 166,5 g.

Lời giải

Ta có:
$$m_{Rn} = \frac{A_{Rn}}{A_{Ra}} m_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) = \frac{222}{226}.226 \left(1 - 2^{-\frac{2T}{T}} \right) = 166,5g$$
. **Chọn D.**

Ví dụ 15:Hạt nhân $A_1 \atop Z_1$ phóng xạ và biến thành một hạt nhân $A_2 \atop Z_2$ bền. Coi khối lượng của hạt nhân X, Y bằng số khối của chúng tính theo đơn vị u. Biết chất phóng xạ X có chu kì bán rã là T. Ban đầu có một khối lượng chất X, sau 2 chu kì bán rã thì tỉ số giữa khối lượng của chất Y và khối lượng của chất X là

A.
$$4\frac{A_1}{A_2}$$
.

B.
$$4\frac{A_2}{A_1}$$

C.
$$3\frac{A_1}{A_2}$$
.

D.
$$3\frac{A_2}{A_1}$$

Lời giải

Ta có:
$$\frac{m_Y}{m_X} = \frac{A_Y}{A_X} \left(2^{\frac{t}{T}} - 1 \right) = \frac{A_2}{A_1} \left(2^{\frac{2T}{T}} - 1 \right) = 3 \frac{A_2}{A_1}$$
. Chọn C.

Ví dụ 16: Hạt nhân X phóng xạ biến đổi thành hạt nhân bên Y. Ban đầu (t = 0) có một mẫu chất X nguyên chất. Tại thời điểm t_1 và t_2 tỉ số giữa số hạt nhân Y và số hạt nhân X ở trong mẫu tương ứng là 2 và 3. Tại thời điểm $t_3 = 2t_1 + 3t_2$, tỉ số đó là

B. 575.

C. 107.

D. 72.

Lời giải

Phương trình phóng xạ: $X \rightarrow Y + \text{tia phóng xạ}$.

Tại t_1 , tỉ số giữa số hạt nhân con và hạt nhân mẹ là:

$$\frac{N_{Y}}{N_{X}} = 2 = 2^{\frac{t_{1}}{T}} - 1 \Longrightarrow 2^{\frac{t_{1}}{T}} = 3 \Longrightarrow \frac{t_{1}}{T} = \ell o g_{2} 3$$

Tại t_2 , tỉ số giữa số hạt nhân con và hạt nhân mẹ là:

$$\frac{N_{\gamma}}{N_{\gamma}} = 3 = 2^{\frac{t_2}{T}} - 1 \Rightarrow 2^{\frac{t_2}{T}} = 4 \Rightarrow \frac{t_2}{T} = \ell o g_2 4 = 2$$

Tại t_3 , tỉ số giữa số hạt nhân con và hạt nhân mẹ là:

$$\frac{N_{Y}}{N_{X}} = 2^{\frac{2t_{1}+3t_{2}}{T}} - 1 \Rightarrow 2^{\frac{2t_{1}+3t_{2}}{T}} - 1 = 2^{2\log_{2}3.2} - 1 = 575.$$

Chon B.

Ví dụ 17: Chất polonium $^{210}_{84}Po$ phóng xạ anpha (α) và chuyển thành chì $^{206}_{82}Pb$ với chu kỳ bán rã là 138,4 ngày. Biết tại điều kiện tiêu chuẩn, mỗi mol khí chiếm một thể tích là $22,4\ell$. Nếu ban đầu có 5 g chất $^{210}_{84}Po$ tinh khiết thì thể tích khí He ở điều kiện tiêu chuẩn sinh ra sau một năm là

- **A.** $0,484\ell$.
- **B.** 0.844ℓ .

- **C.** $0,884\ell$.
- **D.** $0,448\ell$.

Số mol hạt nhân Po ban đầu: $n_o = \frac{m}{A_{po}} = \frac{5}{210} = \frac{1}{42} mol$

Mỗi một hạt Po bị phân rã sẽ phóng ra một hạt α nên số hạt α tạo ra bằng số hạt nhân Po đã bị phân rã, hay số mol α tạo ra bằng số mol hạt Po đã phân ra:

$$n_{\alpha} = \Delta n_{Po} = n_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) = \frac{1}{42} \left(1 - 2^{-\frac{365}{138,4}} \right) \approx 0,02 mol$$

Thể tích khí He sinh ra ở điều kiện tiêu chuẩn là: $V = n_{\alpha}.22, 4 = 0,02.22, 4 = 0,448\ell$. **Chọn D.**

Ví dụ 18: Hạt nhân urani ${}^{235}_{92}U$ sau một chuỗi phân rã, biến đổi thành hạt nhân chì ${}^{206}_{82}Pb$. Trong quá trình đó, chu kì bán rã của ${}^{235}_{92}U$ biến đổi thành hạt nhân chì là 0,713.10° năm. Giả sử trái đất có tuổi là 4,5 tỷ năm. Một khối ${}^{235}_{92}U$ tinh khiết được hình thành lúc trái đất mới sinh. Tỷ lệ khối lượng giữa ${}^{235}_{92}U$ và khối lượng ${}^{206}_{82}Pb$ hiện nay xấp xỉ bằng

A. 0,0145.

B. 0,013.

C. 0,769.

D. 0,687.

Lời giải

Chuỗi phân rã: $^{235}_{92}U \rightarrow ... \rightarrow ^{206}_{82}Pb$

Tỉ lệ khối lượng của hạt nhân mẹ và con ở hiện tại

$$\frac{m_{Pb}}{m_U} = \frac{A_{Pb}}{A_U} \left(2^{\frac{t}{T}} - 1 \right) = \frac{206}{235} \left(2^{\frac{4,5.10^9}{0,713.10^9}} - 1 \right) \approx 68,7 \Rightarrow \frac{m_U}{m_{Pb}} = \frac{1}{68,7} = 0,0145. \text{ Chọn A.}$$

Ví dụ 19: [**Trích đề thi THPT QG năm 2012**] Hạt nhân urani $^{238}_{92}U$ sau một chuỗi phân rã, biến đổi thành hạt nhân chì $^{206}_{82}Pb$. Trong quá trình đó, chu kì bán rã của $^{238}_{92}U$ biến đổi thành hạt nhân chì là 4,47.10° năm. Một khối đá được phát hiện có chứa 1,188.10 ^{20} hạt nhân $^{238}_{92}U$ và 6,239.10 ^{18} hạt nhân $^{206}_{82}Pb$. Giả sử khối đá lúc mới hình thành không chứa chì và tất cả lượng chì có mặt trong đó đều là sản phẩm phân rã của $^{238}_{92}U$. Tuổi của khối đá khi được phát hiện là

A. $3,5.10^7$ năm.

B. $2,5.10^6$ năm.

C. $6,3.10^9$ năm.

D. $3,3.10^8$ năm.

Lời giải

Chuỗi phân rã: $^{238}_{92}U \rightarrow ... \rightarrow ^{206}_{82}Pb$

Tất cả lượng chì có mặt đều là sản phẩm phân rã của $^{238}_{92}U$. Áp dụng công thức hạt nhân con và hạt nhân mẹ ở thời điểm t (tuổi của khối đá) ta được:

$$\frac{N_{Pb}}{N_U} = 2^{\frac{t}{T}} - 1 \Leftrightarrow \frac{6,239.10^{18}}{1,188.10^{20}} = 2^{\frac{t}{4,47.10^9}} - 1$$

 $\Rightarrow 2^{\frac{t}{4.47.10^9}} = 1,0525 \Rightarrow t = 4,47.10^9. log_2(1,0525) = 3,3.10^8$ năm. **Chọn D.**

Ví dụ 20: Đồng vị $^{210}_{84}Po$ phóng xạ α tạo thành chì $^{206}_{82}Pb$. Ban đầu trong một mẫu chất Po có khối lượng 1 mg. Tại thời điểm t_1 tỉ lệ giữa số hạt Pb và số hạt Po trong mẫu là 7 : 1. Tại thời điểm $t_2 = t_1 + 414$ ngày thì tỉ lệ đó là 63:1. Chu kỳ phóng xạ của Po là

A. 138,0 ngày.

B. 138,4 ngày.

C. 137,8 ngày.

D. 138,5 ngày.

Lời giải

Tại t_1 , tỉ số giữa số hạt nhân con và hạt nhân mẹ là

$$\frac{N_{Pb}}{N_{Po}} = 2^{\frac{t_1}{T}} - 1 = 7 \Rightarrow 2^{\frac{t_1}{T}} = 8 \Rightarrow \frac{t_1}{T} = 3$$

Tại t_2 , tỉ số giữa số hạt nhân con và hạt nhân mẹ là

$$\frac{N_{Pb}}{N_{Po}} = 2^{\frac{t_1 + 414}{T}} - 1 = 63 \Rightarrow 2^{\frac{t_1 + 414}{T}} = 64 \Rightarrow \frac{t_1}{T} + \frac{414}{T} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{414}{T} = 6 - 3 = 3 \Rightarrow T = 138$$
 ngày . Chọn A.

Ví dụ 21: Chất polonium $^{210}_{84}$ *Po* phóng xạ anpha (α) và chuyển thành chì $^{206}_{82}$ *Pb* với chu kỳ bán rã là 138,4 ngày. Mẫu Po ban đầu theo khối lượng có 50% là tạp chất và 50% là Po. Sau 276 ngày phần trăm Po còn lại là bao nhiêu? Biết α bay hết ra ngoài, chì vẫn ở lại trong mẫu, coi khối lượng nguyên tử bằng số khối.

A. 25,20%.

B. 14,17%.

C. 12,59%.

D. 28,34%.

Lời giải

Phương trình phản ứng: $^{210}Po \rightarrow _{2}^{4} \alpha + ^{206}Pb$.

Giả sử số mol Po ban đầu là $n_{_{OPo}}=1 mol \Longleftrightarrow m_{_{OPo}}=210\,g$

Do mẫu có 50% là tạp chất nên khối lượng của mẫu ban đầu là $m_{m\tilde{a}u} = 210.2 = 420g$.

Số mol Po còn sau 276 ngày là $n = n_o.2^{-\frac{t}{T}} = 1.2^{-\frac{276}{138,4}} = \frac{1}{4} mol$

Khối lượng Po còn lại sau 276 ngày là $m_{po} = \frac{1}{4}.210 = 52,5g$

$$\Rightarrow$$
 Số mol Po đã phân rã là $\Delta n_{po} = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} mol$

$$\Rightarrow$$
 Số mo
l α tạo ra và bay đi là $n_{\alpha}=\Delta n_{po}=\frac{3}{4}mol$

$$\Rightarrow$$
 Khối lượng α bay đi là $m_{\alpha} = n_{\alpha} A_{\alpha} = \frac{3}{4} . 4 = 3g$

Khối lượng mẫu sau 276 ngày là $m' = m_{m\tilde{a}u} - m_{\alpha} = 420 - 3 = 417 g$

Phần trăm Po còn lại sau 276 ngày là $%Po = \frac{52,5}{417}.100\% = 12,59\%$. **Chọn C.**

Ví dụ 22: Một tảng đá được phát hiện chứa $0.86 \text{ mg}^{238}U$, $0.15 \text{ mg}^{206}Pb$ và $1.6 \text{ mg}^{40}Ca$. Biết rằng ^{238}U có chuỗi phân rã thành ^{206}Pb bền với chu kì bán rã $4.47.10^9$ năm, ^{40}K phân rã thành ^{40}Ca với chu kì bán rã $1.25.10^9$ năm. Trong tảng đá có chứa khối lượng ^{40}K là

A. 1,732 mg.

B. 0,943 mg.

C. 1,859 mg.

D. 0,644 mg.

Lời giải

Tỉ lệ khối lượng $^{238}U\,$ và $^{106}Pb\,$ ở thời điểm hiện tại là:

$$\frac{m_U}{m_{Pb}} = \frac{M_U}{M_{Pb}} \cdot \frac{2^{-\frac{t}{4,47.10^9}}}{\left(1 - 2^{\frac{-t}{4,47.10^9}}\right)} \Leftrightarrow \frac{0.86}{0.15} = \frac{238}{206} \frac{2^{\frac{-t}{4,47.10^9}}}{\left(1 - 2^{\frac{-t}{4,47.10^9}}\right)} \Rightarrow t = 1,1839.10^9 \text{ năm}$$

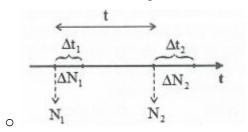
Tỉ lệ khối lượng ${}^{40}K$ và ${}^{40}Ca$ ở thời điểm hiện tại là:

$$\frac{m_K}{m_{Ca}} = \frac{M_K}{M_{Ca}} \cdot \frac{2^{-\frac{t}{1,25.10^9}}}{\left(1 - 2^{-\frac{t}{1,25.10^9}}\right)} \Leftrightarrow \frac{m_K}{1,6} = \frac{40}{40} \cdot \frac{2^{-\frac{1,1839.10^9}{1,25.10^9}}}{\left(1 - 2^{-\frac{1,1839.10^9}{1,25.10^9}}\right)} \Rightarrow m_K = 1,724 mg. \text{ Chọn A.}$$

DẠNG 3: SỐ HẠT NHÂN PHÂN RÃ Ở HAI THỜI ĐIỂM KHÁC NHAU.

Bài toán: Máy đếm xung của một chất phóng xạ, trong lần đo thứ nhất đếm được ΔN_1 hạt nhân phân rã trong khoảng thời gian Δt_1 . Lần đo thứ hai sau lần đo thứ nhất là t, máy đếm được ΔN_2 phân rã trong cùng khoảng thời gian Δt_2 .

- Phân bố số hat nhân me phóng xa còn lai theo truc thời gian:

Gọi N_1 là số hạt nhân của chất phóng xạ khi đo ở lần thứ nhất. Số phân rã trong khoảng thời gian Δt ở lần đo đầu tiên là: $\Box N_1 = N_1 \bigg(1 - 2^{-\frac{\Box t_1}{T}}\bigg) = N_1 \bigg(1 - e^{-\lambda \Box t_1}\bigg)$.

Gọi $\,{
m N}_2\,$ là số hạt nhân phóng xạ khi đo ở lần thứ hai. Số phân rã trong khoảng thời gian $\,\Delta t\,$ ở lần đo thứ

hai là:
$$\Delta N_2 = N_2 \left(1 - 2^{-\frac{\Delta t_2}{T}} \right) = N_2 \left(1 - e^{-\lambda \cdot \Delta t_2} \right)$$
.

Lập tỉ số:
$$\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = \frac{N_1 \left(1 - e^{-\lambda \Box t_1}\right)}{N_2 \left(1 - e^{-\lambda \Box t_2}\right)}$$

Mặt khác, khi đo lần thứ 2 thì số hạt ban đầu của lần 2 chính bằng số hạt còn lại sau khi đo lần 1 một khoảng thời gian t, tức là: $N_2 = N_1.2^{-\frac{t}{T}}$

Do đó:
$$\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = 2^{\frac{t}{T}} \cdot \frac{1 - e^{-\lambda \Box t_1}}{1 - e^{-\lambda \Box t_2}} (1)$$

Từ toán học: x rất nhỏ:
$$\frac{e^x - 1}{x} \approx 1 \Rightarrow e^x - 1 \approx x \Leftrightarrow e^{-x} - 1 \approx -x \Rightarrow 1 - e^{-x} \approx x \Rightarrow \begin{cases} 1 - e^{-\lambda \Box t_1} \approx \lambda . \Delta t_1 \\ 1 - e^{-\lambda \Box t_2} \approx \lambda . \Delta t_2 \end{cases}$$

$$(1) \Leftrightarrow \boxed{\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = 2^{\frac{t}{T}} \cdot \frac{\Box t_1}{\Box t_2} = e^{\lambda t} \cdot \frac{\Box t_1}{\Box t_2}} (2)$$

 $\cong$ Chỉ áp dụng công thức (2) khi $\Delta t_1, \Delta t_2 \Box t$.

Ví dụ 23: Ban đầu, mẫu phóng xạ Côban có 10^{14} hạt phân rã trong ngày đầu tiên (chu kỳ bán rã là T=4 năm). Sau 12 năm, số hạt nhân Côban phân rã trong 2 ngày là

A. $2,7.10^{13}$ hat.

B. $3,3.10^{13}$ hat.

C. 5.10^{13} hat.

D. $6.25.10^{13}$ hat.

Lời giải

Áp dụng:
$$\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = 2^{\frac{t}{T}} \cdot \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2} \Leftrightarrow \frac{10^{14}}{\Delta N_2} = 2^{\frac{12}{4}} \cdot \frac{1}{2} \Rightarrow \Delta N_2 = 2, 5.10^{13}$$
. **Chọn A.**

Ví dụ 24: Để đo chu kỳ bán rã của chất phóng xạ bêta trừ người ta dùng máy "đếm xung" (khi một hạt β^- rơi vào máy, trong máy xuất hiện một xung điện, khiến các số trên hệ đếm của máy tăng thêm một đơn vị). Trong một phút, máy đếm được 360 xung, nhưng hai giờ sau kể từ lúc bắt đầu phép đo lần thứ nhất, trong một phút máy chỉ đếm được 90 xung. Chu kỳ bán rã của chất phóng xạ này là

A. 1 giờ.

B. 2 giờ.

C. 3 giờ.

D. 4 giờ.

Lời giải

Áp dụng công thức:
$$\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = 2^{\frac{t}{T}} \cdot \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2} \Leftrightarrow \frac{360}{90} = 2^{\frac{2}{T}} \cdot \frac{1}{1} \Rightarrow T = 1$$
 giờ. **Chọn A.**

Ví dụ 25: Một bệnh nhân điều trị bằng đồng vị phóng xạ, dùng tia để diệt tế bào bệnh. Thời gian chiếu xạ lần đầu là $\Box t = 20$ phút, cứ sau 1 tháng thì bệnh nhân phải tới bệnh viện khám bệnh và tiếp tục chiếu xạ.

Biết đồng vị phóng xạ đó có chu kỳ bán rã T = 4 tháng (coi $\Delta t \Box T$) và vẫn dùng nguồn phóng xạ trong lần đầu. Hỏi lần chiếu xạ thứ 3 phải tiến hành trong bao lâu để bệnh nhân được chiếu xạ với cùng một lượng tia γ như lần đầu?

A. 40 phút.

B. 24,2 phút.

C. 20 phút.

D. 28,3 phút.

Lời giải

Áp dụng công thức:
$$\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = 2^{\frac{t}{T}} \cdot \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2} (1)$$

Do lần thứ 3 được chiếu xạ với cùng một lượng tia γ nên $\Delta N_1 = \Delta N_2 \Rightarrow \frac{\Delta N_1}{\Delta N} = 1$

Do mỗi tháng 1 lần, lần 1 tính từ lần đầu tiên nên chiếu xạ lần thứ 3 thì t = 2 tháng.

Suy ra
$$(1) \Rightarrow 1 = 2^{\frac{2}{4}} \cdot \frac{20}{\Box t_2} \Rightarrow \Delta t_2 \approx 28,3$$
 phút. **Chọn D.**

BÀI TẬP TRẮC NGHIỆM

☑ Các câu hỏi cơ bản

Câu 1: Trong quá trình phóng xa của một chất, số hat nhân phóng xa

A. giảm đều theo thời gian.

B. giảm theo đường hypebol.

C. không giảm.

D. giảm theo quy luật hàm số mũ.

Câu 2: Công thức nào dưới đây **không** phải là công thức của định luật phóng xạ?

$$\mathbf{A.}N(t) = N_o.2^{-\frac{t}{T}}$$

$$\mathbf{C.} N(t) = N_o.e^{-\lambda t}$$

D.
$$N_{a-}N(t).e^{\lambda t}$$
.

Câu 3: Hằng số phóng xạ λ và chu kì bán rã T liên hệ với nhau bởi hệ thức nào sau đây?

$$\mathbf{A.} \ \lambda T = \ln 2$$

B.
$$\lambda = T \cdot \ln 2$$

C.
$$\lambda = \frac{T}{0.693}$$

D.
$$\lambda = -\frac{0.963}{T}$$

Câu 4: Số nguyên tử chất phóng xạ bị phân hủy sau khoảng thời gian t được tính theo công thức nào dưới đây?

$$\mathbf{A.} \ \Delta N = N_o 2^{-\frac{t}{T}}$$

B.
$$\Delta N = N_o.e^{-\lambda t}$$

B.
$$\Delta N = N_o.e^{-\lambda t}$$
 C. $\Delta N = N_o \left(1 - e^{-\lambda t}\right)$ **D.** $\Delta N = \frac{N_o}{T}$

$$\mathbf{D.} \ \Delta N = \frac{N_o}{T}$$

Câu 5: Một chất phóng xạ có số lượng hạt nhân ban đầu là N_o sau 1 chu kì bán rã, số lượng hạt nhân phóng xạ còn lại là

A.
$$N_a/2$$

B.
$$N_{o}/4$$

C.
$$N_o/3$$

D.
$$\frac{N_o}{\sqrt{2}}$$

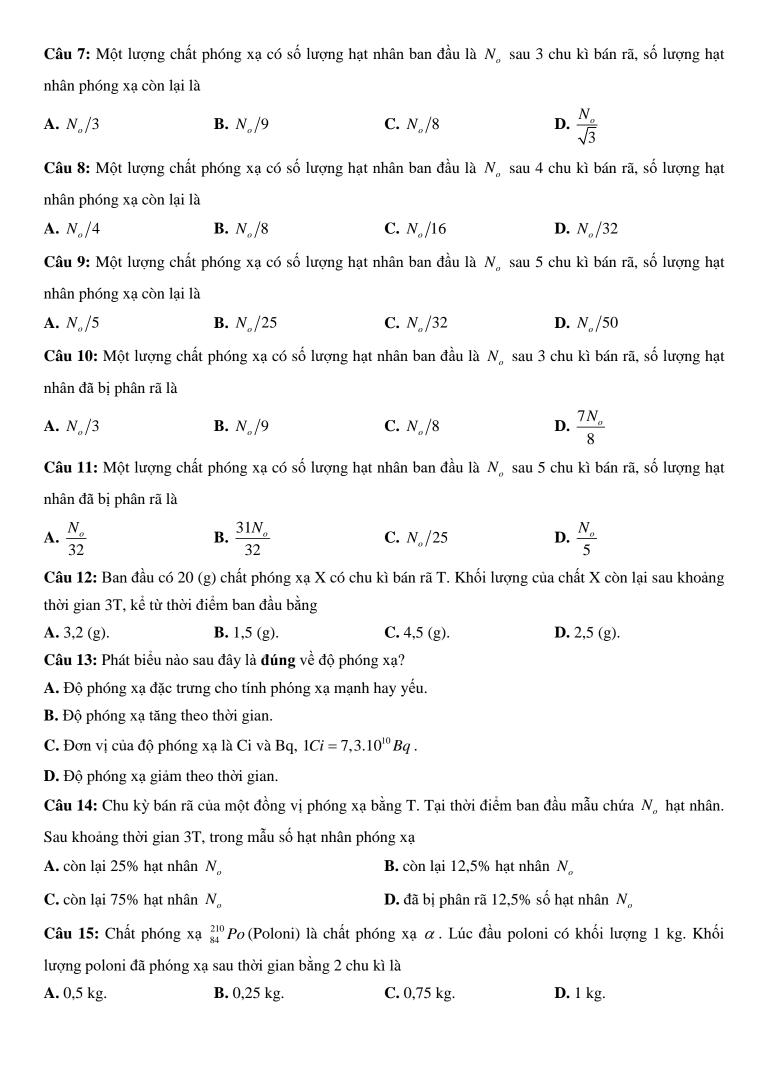
Câu 6: Một lượng chất phóng xạ có số lượng hạt nhân ban đầu là N_o sau 2 chu kì bán rã, số lượng hạt nhân phóng xạ còn lại là

A.
$$N_{a}/2$$

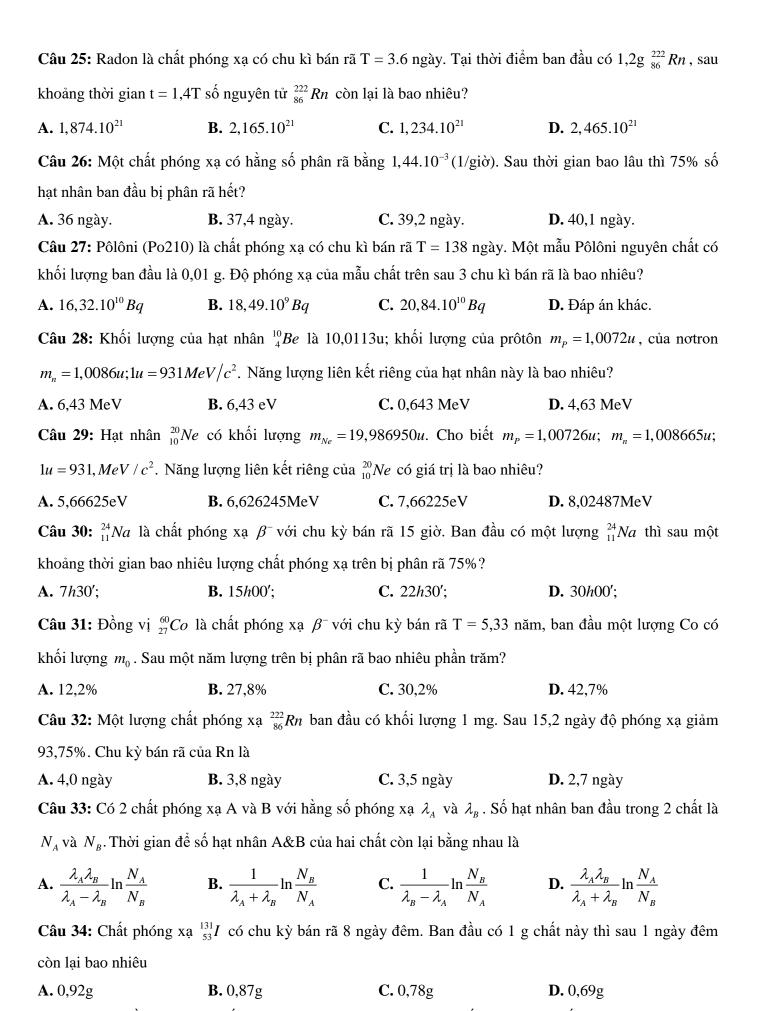
B.
$$N_{a}/4$$

C.
$$N_a/8$$

$$\mathbf{D.} \ \frac{N_o}{\sqrt{2}}$$

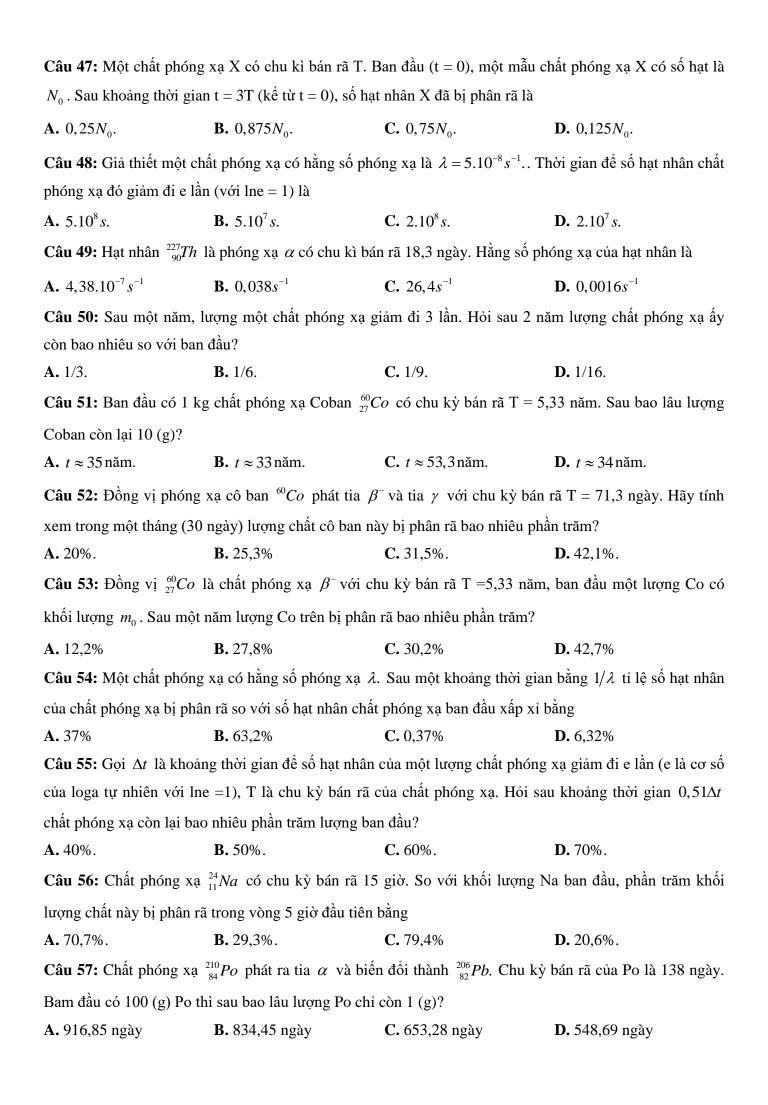

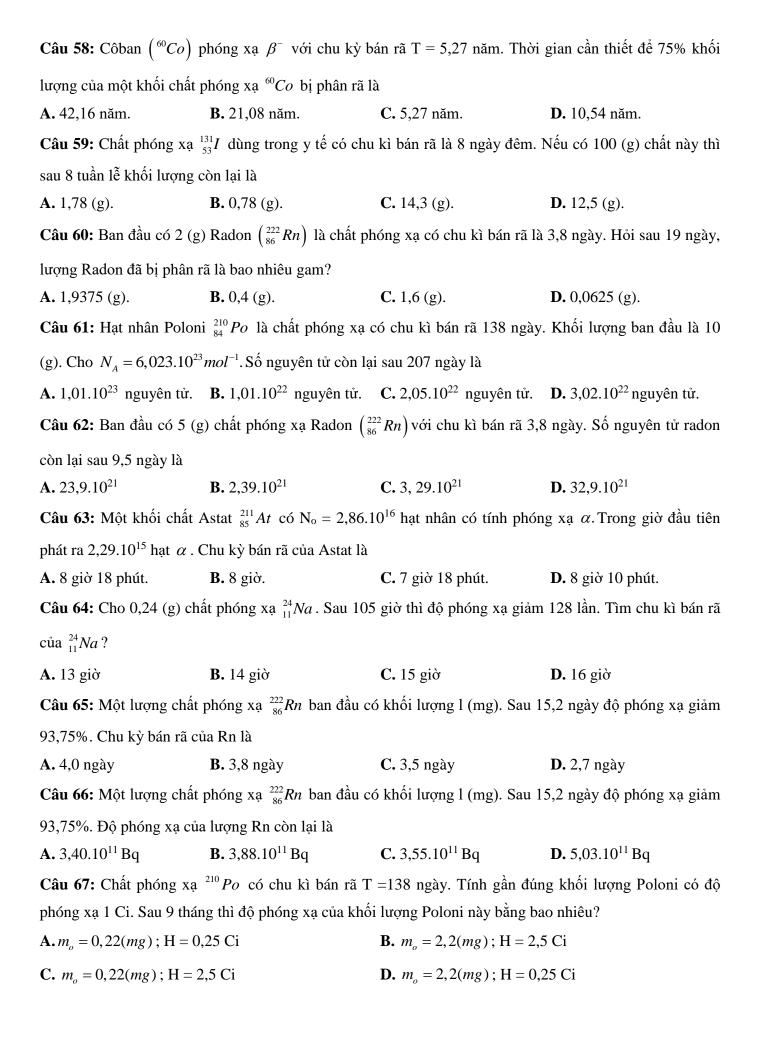
Câu 16: Một chất phóng xạ có chu kì T = 7 ngày. Nếu lúc đầu có 800 (g), chất ấy còn lại 100 (g) sau thời					
gian t là					
A. 19 ngày.	B. 21 ngày.	C. 20 ngày.	D. 12 ngày.		
Câu 17: Một chất phóng xạ tại thời điểm ban đầu có N_o hạt nhân, có chu kì bán rã là T. Sau khoảng thời					
gian T/2, 2T, 3T số hạt nhân còn lại lần lượt là					
A. $\frac{N_o}{2}, \frac{N_o}{4}, \frac{N_o}{9}$	B. $\frac{N_o}{\sqrt{2}}, \frac{N_o}{2}, \frac{N_o}{4}$	C. $\frac{N_o}{\sqrt{2}}, \frac{N_o}{4}, \frac{N_o}{9}$	D. $\frac{N_o}{2}, \frac{N_o}{8}, \frac{N_o}{16}$		
Câu 18: Một chất phóng xạ của nguyên tố X phóng ra các tia bức xạ và biến thành chất phóng xạ của					
nguyên tố Y . Biết X có chu kỳ bán rã là T , sau khoảng thời gian $t=5T$ thì tỉ số của số hạt nhân của					
nguyên tử X còn lại với số hạt nhân của nguyên tử Y là					
A. 1/5	B. 31	C. 1/31	D. 5		
Câu 19: Ban đầu có một lượng chất phóng xạ nguyên chất của nguyên tố X, có chu kì bán rã là T. Sau					
thời gian t = 3T, tỉ số giữa số hạt nhân chất phóng xạ X phân rã thành hạt nhân của nguyên tố khác và số					
hạt nhân còn lại của chất phóng xạ X bằng					
A. 8	B. 7	C. 1/7	D. 1/8		
Câu 20: Chất phóng xạ 2	X có chu kì T_1 . Chất phóng	g xạ Y có chu kì $T_2 = 5T_1$.	Sau khoảng thời gian $t = T_1$		
thì khối lượng của chất phóng xạ còn lại so với khối lượng lúc đầu là					
A. X còn 1/2; Y còn 1/4.		B. X còn 1/4; Y còn 1/2.			
C. X và Y đều còn 1/4.		D. X và Y đều còn 1/2.			
Câu 21: Một nguồn phó	ng xạ có chu kì bán rã T	và tại thời điểm ban đầu	có $48N_o$ hạt nhân. Hỏi sau		
khoảng thời gian 3T, số hạt nhân còn lại là bao nhiều?					
A. $4N_o$	B. 6 <i>N</i> _o	$\mathbf{C.8}N_{o}$	D. 16 <i>N</i> _o		
☑ Bài tính toán dựa vào định luật Phóng xạ					
Câu 22: Chu kì bán rã của $_{6}^{14}C$ là 5570 năm. Khi phân tích một mẫu gỗ, người ta thấy 87,5% số nguyên					
tử đồng vị phóng xạ C14 đã bị phân rã thành các nguyên tử $_{7}^{14}N$. Tuổi của mẫu gỗ này là bao nhiêu?					
A. 11140 năm.	B. 13925 năm.	C. 16710 năm.	D. 12885 năm		
Câu 23: Radon là chất phóng xạ có chu kì bán rã $T = 3,6$ ngày. Tại thời điểm ban đầu có $1,2g_{86}^{222}$ Rn , sau					
khoảng thời gian $t = 1,4T$ số nguyên tử $\frac{222}{86}Rn$ còn lại là bao nhiều?					
A. 1,874.10 ²¹	B. 2,165.10 ²¹	C. 1,234.10 ²¹	D. $2,465.10^{21}$		
Câu 24: Có bao nhiều hạt β^- được giải phóng trong một giờ từ một micrôgram ($10^{-6} g$) đồng vị $^{24}_{11}Na$,					
biết đồng vị phóng xạ β^- với chu kì bán rã T =15 giờ.					
A. $N \approx 2,134.10^{15}\%$	B. $N \approx 4,134.10^{15}\%$	C. $N \approx 3,134.10^{15}\%$	D. $N \approx 1,134.10^{15}\%$		

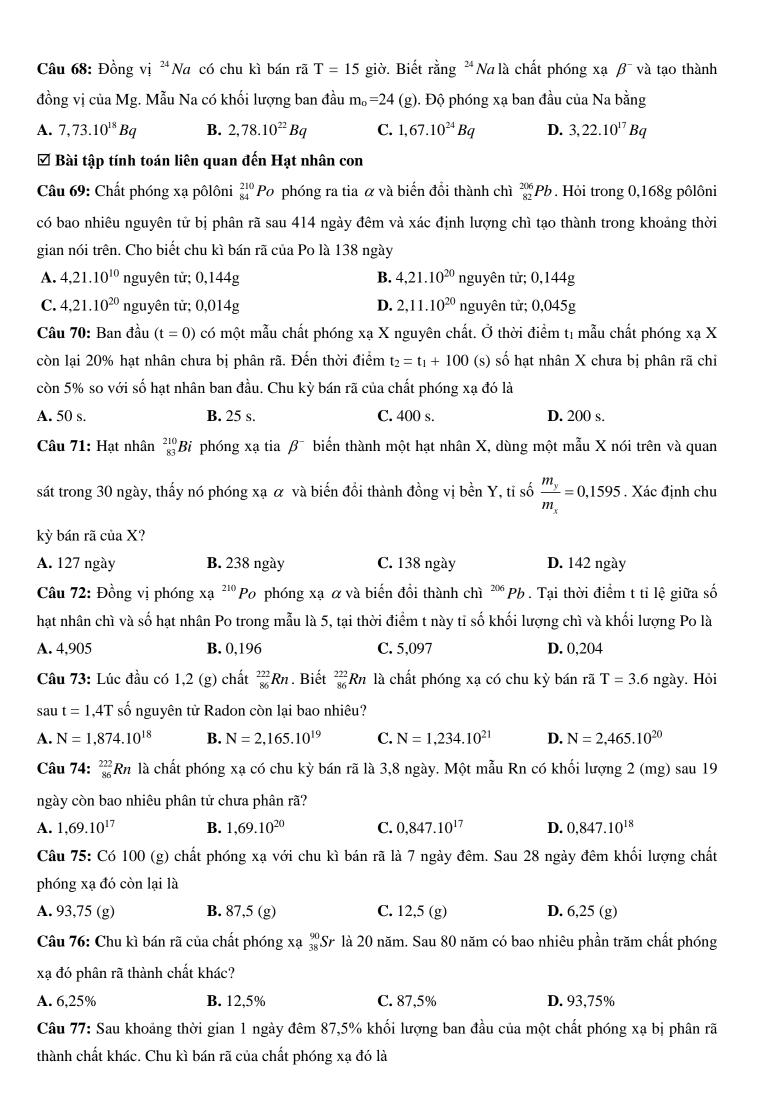

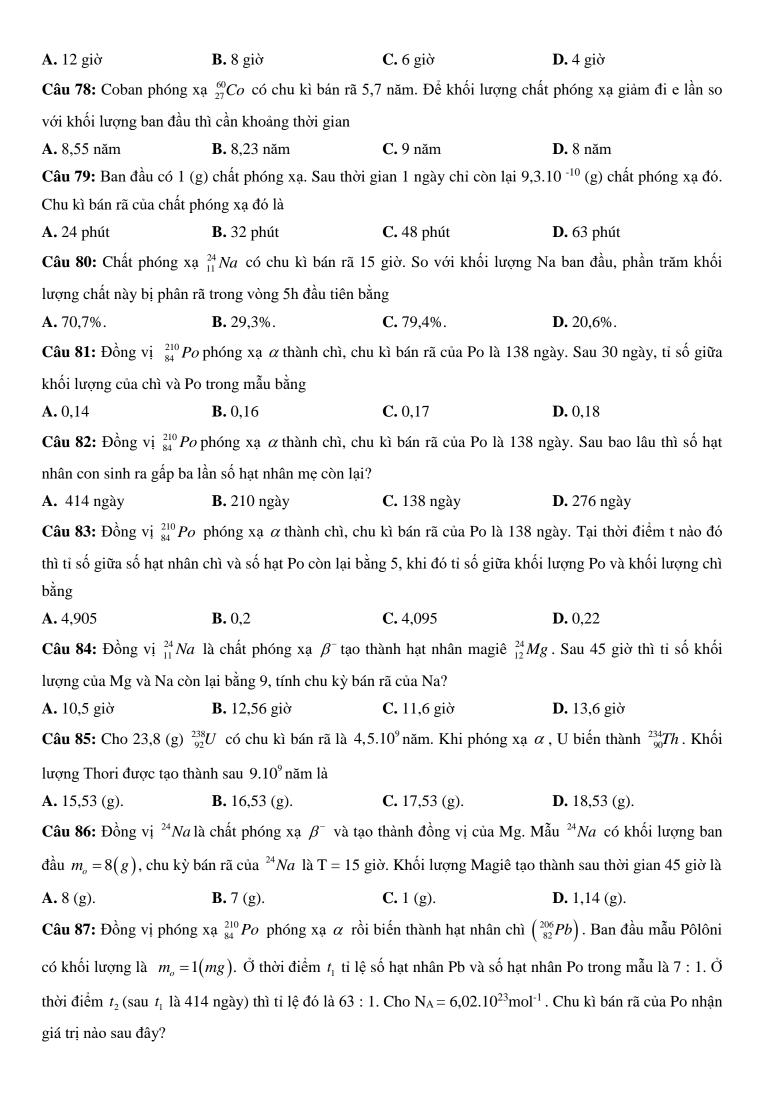
Câu 35: Ban đầu có 20 (g) chất phóng xạ X có chu kì bán rã T. Khối lượng của chất X còn lại sau khoảng thời gian 3T, kể từ thời điểm ban đầu bằng

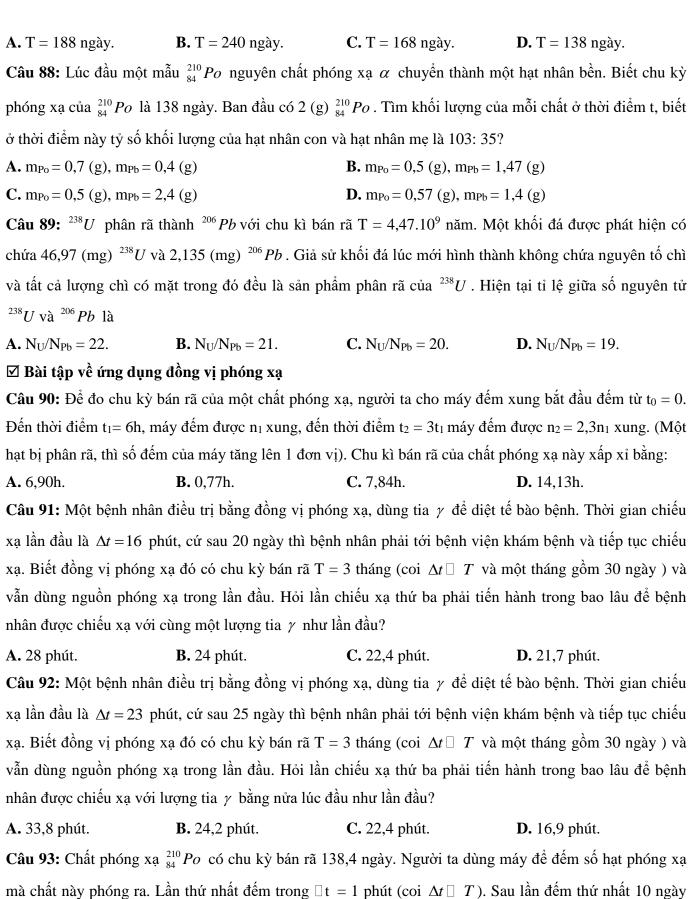
A. 3,2 (g).	B. 1,5 (g).	C. 4,5 (g).	D. 2,5 (g).		
Câu 36: Một chất phóng	xạ có T = 8 năm, khối lượ	yng ban đầu 1 kg. Sau 4 nă	ím lượng chất phóng xạ còn		
lại là					
A. 0,7 kg.	B. 0,75 kg.	C. 0,8 kg.	D. 0,65 kg.		
Câu 37: Giả sử sau 3 giờ	ờ phóng xạ, số hạt nhân của	a một đồng vị phóng xạ cò	on lại bằng 25% số hạt nhân		
ban đầu thì chu kì bán rã	của đồng vị đó bằng				
A. 2 giờ.	B. 1 giờ.	C. 1,5 giờ.	D. 0,5 giờ.		
Câu 38: Chất phóng xạ l	I-ôt có chu kì bán rã là 8 n	gày. Lúc đầu có 200 (g) cl	nất này. Sau 24 ngày, lượng		
Iốt bị phóng xạ đã biến thành chất khác là					
A. 150 (g).	B. 175 (g).	C. 50 (g).	D. 25 (g).		
Câu 39: Ban đầu có N_0 hạt nhân của một chất phóng xạ. Giả sử sau 4 giờ, tính từ lúc ban đầu, có 75% số					
hạt nhân bị phân rã. Chu kì bán rã của chất đó là					
A. 8 giờ.	B. 4 giờ.	C. 2 giờ.	D. 3 giờ.		
Câu 40: $^{24}_{11}Na$ là chất phóng xạ β^- với chu kỳ bán rã 15 giờ. Ban đầu có một lượng $^{24}_{11}Na$ thì sau một					
khoảng thời gian bao nhiều lượng chất phóng xạ trên bị phân rã 75%?					
A. 7 giờ 30 phút.	B. 15 giờ.	C. 22 giờ 30 phút.	D. 30 giờ.		
Câu 41: Chu kì bán rã của chất phóng xạ ${}^{90}_{38}Sr$ là 20 năm. Sau 80 năm có bao nhiều phần trăm chất phóng					
xạ đó phân rã thành chất	khác				
A. 6,25%.	B. 12,5%.	C. 87,5%.	D. 93,75%.		
Câu 42: Sau khoảng thời gian 1 ngày đêm 87,5% khối lượng ban đầu của một chất phóng xạ bị phân rã					
thành chất khác. Chu kì b	oán rã của chất phóng xạ đớ	o là			
A. 12 giờ.	B. 8 giờ.	C. 6 giờ.	D. 4 giờ.		
Câu 43: Coban phóng xạ ⁶⁰ Co có chu kì bán rã 5,7 năm. Để khối lượng chất phóng xạ giảm đi e lần so					
với khối lượng ban đầu th	nì cần khoảng thời gian				
A. 8,55 năm.	B. 8,23 năm.	C. 9 năm.	D. 8 năm.		
Câu 44: Một chất phóng xạ sau 10 ngày đêm giảm đi 3/4 khối lượng ban đầu. Chu kì bán rã là					
A. 20 ngày.	B. 5 ngày.	C. 24 ngày.	D. 15 ngày.		
Câu 45: Trong một nguồn phóng xạ ${}_{15}^{32}P$, (Photpho) hiện tại có 10^8 nguyên tử với chu kì bán rã là 14					
ngày. Hỏi 4 tuần lễ trước đó số nguyên tử $_{15}^{32}P$ trong nguồn là bao nhiêu?					
$\mathbf{A.} \ \ N_o = 10^{12} \mathrm{nguy} \mathrm{\hat{e}n} \mathrm{t\mathring{u}}.$		B. $N_o = 4.10^8$ nguyên tử.			
C. $N_o = 2.10^8$ nguyên tử. D. $N_o = 16.10^8$ nguyên tử.			r.		
Câu 46: Một nguồn phóng xạ có chu kì bán rã T và tại thời điểm ban đầu có $48N_0$ hạt nhân. Hỏi sau					
khoảng thời gian 3T, số hạt nhân còn lại là bao nhiều?					
A. $4N_0$	B. $6N_0$	C. $8N_0$	D. $16N_0$		

Cau 93: Chát phóng xạ $_{84}^{26}$ Po có chủ kỳ bản rã 138,4 ngày. Người ta dùng mày để đểm số hạt phóng xạ mà chất này phóng ra. Lần thứ nhất đếm trong $\Box t = 1$ phút (coi $\Delta t \Box T$). Sau lần đếm thứ nhất 10 ngày người ta dùng máy đếm lần thứ 2. Để máy đếm được số hạt phóng xạ bằng số hạt máy đếm trong lần thứ nhất thì cần thời gian là

A. 68 s **B.** 72 s **C.** 63 s **D.** 65 s

Câu 94: Chất phóng xạ $^{210}_{84}$ Po có chu kỳ bán rã 138 ngày. Người ta dùng máy để đếm số hạt phóng xạ mà chất này phóng ra. Lần thứ nhất đếm trong $\Box t = 5$ phút (coi $\Delta t \Box T$). Sau lần đếm thứ nhất 30 ngày người ta dùng máy đếm lần thứ 2. Để máy đếm được số hạt phóng xạ bằng số hạt máy đếm trong lần thứ nhất thì cần thời gian là

A. 8,4 phút

B. 6,6 phút

C. 5.6 phút

D. 5,8 phút

Câu 95: Để đo chu kì bán rã của một chất phóng xạ β^- người ta dùng máy đếm xung "đếm số hạt bị phân rã" (mỗi lần hạt β^- rơi vào máy thì gây ra một xung điện làm cho số đếm của máy tăng một đơn vị). Trong lần đo thứ nhất máy đếm ghi được 340 xung trong một phút. Sau đó một ngày máy đếm chỉ còn ghi được 112 xung trong một phút. Tính chu kì bán rã của chất phóng xạ.

 $\mathbf{A} \cdot \mathbf{T} = 19 \text{ già}$

B. T = 7.5 già

C. T = 0.026 giò

 $\mathbf{D} \cdot \mathbf{T} = 15 \text{ già}$

Câu 96: Để đo chu kì bán rã của chất phóng xạ, người ta dùng máy đếm xung. Bắt đầu đếm từ $t_0 = 0$ đến $t_1 = 2$ h, máy đếm được X_1 xung, đến $t_1 = 6$ h máy đếm được $X_2 = 2,3X_1$. Chu kì bán rã của chất phóng xạ đó là

A. 4h 30 phút 9s

B. 4h 2 phút 33s

C. 4h 42 phút 33s

D. 4h 12 phút 3s

Câu 97: Để đo chu kì bán rã T của một chất phóng xạ, người ta dùng máy đếm xung. Trong t₁ giờ đầu tiên máy đếm được n_1 xung; trong $t_2 = 2t_1$ giờ tiếp theo máy đếm được $n_2 = \frac{9}{64}n_1$ xung. Chu kì bán rã T có giá trị là bao nhiêu?

A. $T = t_1/2$

B. $T = t_1/3$

 $\mathbf{C.}T = t_1/4$ $\mathbf{D.}T = t_1/6$

LÒI GIẢI CHI TIẾT

Câu 1: Số hạt nhân phóng xạ của một chất giảm theo quy luật hàm số mũ: $N_{(t)} = N_o.e^{-\lambda t} = N_o.2^{-\frac{t}{T}}$.

Chon D.

Câu 2: Định luật phóng xạ nói về số hạt nhân phóng xạ giảm theo thời gian theo quy luật hàm số mũ:

$$N_{(t)} = N_o.e^{-\lambda t} = N_o.2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow N_o = \frac{N_{(t)}}{e^{-\lambda t}} = N_{(t)}.e^{\lambda t}.$$
 Chọn B.

Câu 3: Hằng số phóng xạ $\lambda = \frac{\ln 2}{T} \approx \frac{0,693}{T}$. **Chọn A.**

Câu 4: Gọi số nguyên tử chất phóng xạ ban đầu là N_o

Sau khoảng thời gian t, số nguyên tử chất phóng xạ còn lại là $N_{(t)} = N_o.e^{-\lambda t} = N_o.2^{-\frac{t}{T}}$.

 $\Rightarrow$ Số nguyên tử chất phóng xạ đã bị phân ra: $\Delta N = N_o \left(1 - e^{-\lambda t} \right) = N_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right)$. **Chọn C.**

Câu 5: Chu kỳ bán rã là khoảng thời gian để số hạt nhân phóng xạ giảm một nửa $N_{(1T)} = N_o/2$. **Chọn A.**

Câu 6: Sau một chu kỳ giảm còn $N_o/2$; sau 1T tiếp giảm còn $\frac{N_o/2}{2} = \frac{N_o}{4}$

hoặc áp dụng công thức tính số hạt phóng xạ còn lại sau 2T là $N_{(2T)} = N_o.2^{\frac{-2T}{T}} = \frac{N_o}{4}$. Chọn B.

Câu 7: Áp dụng công thức tính số hạt phóng xạ còn lại sau 3T là $N_{(3T)} = N_o.2^{\frac{-3T}{T}} = \frac{N_o}{8}$. **Chọn C.**

Câu 8: Áp dụng công thức tính số hạt phóng xạ còn lại sau 4T là $N_{(4T)} = N_o.2^{\frac{-4T}{T}} = \frac{N_o}{16}$. **Chọn C.**

Câu 9: Áp dụng công thức tính số hạt phóng xạ còn lại sau 5T là $N_{(5T)} = N_o.2^{\frac{-5T}{T}} = \frac{N_o}{32}$. **Chọn C.**

Câu 10: Áp dụng công thức tính số lượng hạt nhân đã bị phân ra sau 3T là $\Delta N = N_o \left(1 - 2^{-\frac{3T}{T}}\right) = \frac{7N_o}{8}$.

Chọn D.

Câu 11: Áp dụng công thức tính số lượng hạt nhân đã bị phân ra sau 5T là $\Delta N = N_o \left(1 - 2^{-\frac{5T}{T}}\right) = \frac{31N_o}{32}$.

Chọn B.

Câu 12: Áp dụng công thức khối lượng hạt nhân còn lại sau 3T là $m_{(3T)} = m_o.2^{\frac{-3T}{T}} = \frac{m_o}{8} = \frac{20}{8} = 2,5\,\text{g.}$ **Chọn D.**

Câu 13: Độ phóng xạ đặc trưng cho tínhi phóng xạ mạnh hay yếu của một mẫu chất phóng xạ:

 $H = H_o.2^{-\frac{t}{T}}$: Độ phóng xạ giảm theo thời gian theo quy luật hàm số mũ

Độ phóng xạ có đơn vị là Ci và Bq, $1Ci = 3,7.10^{10} Bq$. Chọn A.

Câu 14: Áp dụng công thức tính số hạt nhân phóng xạ còn lại sau 3T là $N_{(3T)} = N_o.2^{\frac{-3T}{T}} = \frac{N_o}{8} = 12,5\% \text{ N}_o \Rightarrow \text{đã bị phân rã } (100\% - 12,5\%). N_o = 87,5\% N_o$. **Chọn B.**

Câu 15:
$$\Delta m = m_o \left(1 - 2^{\frac{-t}{T}} \right) = 1 \cdot \left(1 - 2^{\frac{-2T}{T}} \right) = 0,75 kg$$
. **Chọn C.**

Câu 16: $m_{(t)} = m_o 2^{-\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 100 = 800.2^{-\frac{t}{7}} \Rightarrow t = 21 \text{ ngày. Chọn B.}$

Câu 17: $N = N_o.2^{-\frac{t}{T}}$.

Thay lần lượt T/2, 2T, 3T ta được $N_{T/2} = \frac{N_o}{\sqrt{2}}, N_{2T} = \frac{N_o}{4}, N_{3T} = \frac{N_o}{8}$. Chọn C.

Câu 18: $N_X = N_o.2^{-\frac{t}{T}} = \frac{N_o}{32} \Rightarrow N_Y = \frac{31N_o}{32} \Rightarrow \frac{N_X}{N_V} = \frac{1}{31}$. **Chọn C.**

Câu 19:
$$N_X = N_o.2^{-\frac{t}{T}} = \frac{N_o}{8} \Rightarrow N_Y = \frac{7N_o}{8} \Rightarrow \frac{N_Y}{N_X} = 7$$
. Chọn B.

Câu 20:
$$N_X = N_{X0}.2^{-\frac{T_1}{T_1}} = \frac{N_{X0}}{2}; N_Y = N_{Y0}.2^{-\frac{T_1}{0.5T_1}} = \frac{N_{Y0}}{4}.$$
 Chọn A.

Câu 21:
$$N = 48N_o 2^{-\frac{t}{T}} = 6N_o$$
. **Chọn B.**

Câu 22:
$$\frac{N_o - N}{N_o} = 87,5\% \Rightarrow N = \frac{N_o}{8} = N_o.2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow t = 3T = 16710 \text{ (năm)}.$$
 Chọn C.

Câu 23:
$$m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} = 0.455(g) \Rightarrow N = \frac{0.455}{222}.6,02.10^{23} = 1,234.10^{21}$$
. **Chọn C.**

Câu 24:
$$N_o = \frac{m_o}{24}$$
. $N_A = 2,509.10^{16} \Rightarrow N = N_o.2^{-\frac{t}{T}} = 2,395.10^{16} \Rightarrow N_o - N = 1,134.10^{15}$. **Chọn D.**

Câu 25:
$$m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} = 0,455(g) \Rightarrow N = \frac{0,455}{222}.6,02.10^{23} = 1,234.10^{21}$$
. **Chọn C.**

Câu 26:
$$\frac{N_o - N}{N_o} = 75\% \Rightarrow N = \frac{N_o}{4} = N_o.e^{-\lambda t} \Rightarrow t = 962, 7(h) = 40,1 \text{ (ngày)}.$$
 Chọn D.

Câu 27:
$$H_o = \lambda . N_o = \frac{\ln 2}{T} \frac{m_o}{210} N_A = 1,667.10^{12} (Bq) \Rightarrow H = H_o.2^{-\frac{t}{T}} = 20,84.10^{10} (Bq)$$
. **Chọn C.**

Câu 28:
$$\varepsilon = \frac{\Delta mc^2}{A} = \frac{\left(Zm_p + Nm_n - m\right)c^2}{A} = 6,43 (MeV)$$
. Chọn A.

Câu 29:
$$\varepsilon = \frac{\Delta mc^2}{A} = \frac{\left(Zm_p + Nm_n - m\right)c^2}{A} = 8,02487 (MeV)$$
. **Chọn D.**

Câu 30:
$$\frac{N_o - N}{N} = 75\% \Rightarrow N = \frac{N_o}{4} = N_o.2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow t = 2T = 30(h)$$
. **Chọn D.**

Câu 31:
$$\frac{N_o - N}{N_o} = \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}}\right).100\% = 12,2\%$$
. **Chọn A.**

Câu 32:
$$\frac{H_o - H}{H_o} = 93,75\% \Rightarrow H = \frac{H_o}{16} = N_o.2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow T = \frac{t}{4} = 3,8 \text{ (ngày)}.$$
 Chọn B.

Câu 33: Ta có:
$$\begin{cases} N_{A1} = N_A.e^{-\lambda_A t} \\ N_{B1} = N_B.e^{-\lambda_B t} \end{cases} \Leftrightarrow \frac{N_A}{N_B} \frac{e^{-\lambda_A t}}{e^{-\lambda_B t}} = 1 \Leftrightarrow e^{-(\lambda_A - \lambda_B)t} = \frac{N_B}{N_A} \Leftrightarrow -(\lambda_A - \lambda_B)t = \ln \frac{N_B}{N_A}.$$

$$\Leftrightarrow t = -\frac{1}{\lambda_A - \lambda_B} \ln \frac{N_B}{N_A} = \frac{1}{\lambda_B - \lambda_A} \ln \frac{N_B}{N_A}.$$
 Chọn C.

Câu 34:
$$m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} = 0.92(g)$$
. **Chọn A.**

Câu 35: Khối lượng của chất X còn lại sau khoảng thời gian 3T là $m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} = 20.2^{-3} = 2.5 g$. **Chọn D.**

Câu 36: Khối lượng chất phóng xạ còn lại 4 năm là $m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} = 1.2^{-\frac{4}{8}} = 0,7kg$. **Chọn A.**

Câu 37:
$$N = N_o 2^{-\frac{t}{T}}$$
. Sau 3 giờ $\Rightarrow \frac{N}{N_o} = 2^{-\frac{t}{T}} \Leftrightarrow \frac{1}{4} = 2^{-\frac{3}{T}} \Leftrightarrow T = 1,5$ giờ. **Chọn C.**

Câu 38: Lượng I-ôt còn lại là $m = m_o.2^{-\frac{24}{8}} = 25g \implies$ lượng Iốt bị phóng xạ là $\Delta m = m_o - m = 175g.$

Chọn B.

Câu 39: Sau 4 giờ có 75% số hạt nhân bị phân rã $\Rightarrow$ Số hạt nhân còn lại là 25%.

$$\Rightarrow N = N_o 2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow 2^{-\frac{4}{T}} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow T = 2 \text{ giò. Chọn C.}$$

Câu 40: Khi chất phóng xạ trên bị phân rã 75% ⇒ Khối lượng còn lại là 25%.

$$\Rightarrow m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} \Leftrightarrow \frac{1}{4} = 2^{-\frac{15}{T}} \Leftrightarrow T = 7,5 \text{ giò. Chọn A.}$$

Câu 41: Ta có:
$$\frac{\Delta m}{m_o} = \frac{m_o - m}{m_o} = 1 - \frac{m}{m_o} = 1 - 2^{-\frac{t}{T}} \Rightarrow \frac{\Delta m}{m} = 1 - 2^{-\frac{80}{20}} = 0,9375$$

⇒ Sau 80 năm có 93,75% chất phóng xạ bị phân rã thành chất khác. **Chọn D.**

Câu 42: Sau khoảng thời gian 1 ngày đêm 87,5% khối lượng ban đầu của một chất phóng xạ bị phân rã thành chất khác ⇒ Khối lượng phóng xạ còn lại là 12,5%.

Ta có:
$$\Rightarrow \frac{m}{m_o} = 2^{-\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 2^{-\frac{24}{T}} = 0,125 \Leftrightarrow T = 8 \text{ giò. Chọn B.}$$

Câu 43: Khối lượng chất phóng xạ giảm e lần so với ban đầu $\Rightarrow N = \frac{N_o}{e}$

Ta có
$$\frac{N}{N_o} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{e} \Leftrightarrow \frac{t}{T} = 1,44 \Leftrightarrow t = 8,23 \text{ năm. Chọn B.}$$

Câu 44: Khối lượng còn lại của chất phóng xạ là 25% $\frac{N}{N_o} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow 2^{-\frac{10}{T}} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow T = 5$ ngày. **Chọn B.**

Câu 45: Số nguyên tử của chất phóng xạ ở 4 tuần lễ trước đó là $N=N_o 2^{\frac{t}{T}} \Leftrightarrow N=10^8.2^{\frac{28}{14}}=4.10^8$ nguyên tử. **Chọn B.**

Câu 46: Số hạt nhân còn lại là $N = N_o 2^{-\frac{t}{T}} = 6N_o$. **Chọn B.**

Câu 47: Số hạt nhân X đã bị phân rã là $\Delta N = N_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) = 0,875 N_o$. **Chọn B.**

Câu 48: Số hạt nhân chất phóng xạ đó giảm đi e lần $\Rightarrow \frac{N}{N_o} = e$

Ta có
$$\frac{N}{N_o} = e^{-\lambda t} \Leftrightarrow e^{-\lambda t} = \frac{1}{e} \Leftrightarrow \lambda t = 1 \Leftrightarrow t = 2.10^7 s$$
. Chọn **D**

Câu 49:
$$T = 1581120s \Rightarrow \lambda = \frac{\ln 2}{T} = 4,38.10^{-7} s^{-1}$$
. **Chọn A.**

Câu 50: Sau 1 năm
$$\frac{N_1}{N_a} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{3} \Leftrightarrow T = 0,63$$
. Sau 2 năm $\Rightarrow \frac{N_2}{N_a} = 2^{-\frac{2}{T}} = \frac{1}{9}$. **Chọn C.**

Câu 51:
$$\frac{m}{m_o} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{100} \Leftrightarrow -\frac{t}{T} = -6,64 \Leftrightarrow \frac{t}{5,33} = 6,64 \Leftrightarrow t \approx 35 \text{ năm. Chọn A.}$$

Câu 52:
$$\frac{N}{N_o} = 2^{-\frac{t}{T}} = 2^{-\frac{30}{71,3}} = 0,747 \Rightarrow \text{Sau một tháng lượng cô ban bị phân rã 25,3%. Chọn B.$$

Câu 53:
$$\frac{m}{m_o} = 2^{-\frac{t}{T}} = 2^{-\frac{t}{5,33}} = 0,878 \Rightarrow \text{Sau 1 năm lượng Co phân rã 12,2%. Chọn A.$$

Câu 54:
$$\frac{\Delta N}{N_o} = \frac{N_o - N}{N_o} = 1 - \frac{N}{N_o} = 1 - e^{-\lambda t} = 1 - e^{-1} = 0,632 \Rightarrow$$
 Tỉ lệ số hạt nhân của chất phóng xạ bị phân

rã so với số hạt nhân chất phóng xạ là 63,2%. Chọn B.

Câu 55:
$$\frac{N_o}{N} = e \Leftrightarrow e^{\lambda \Delta t} = e \Leftrightarrow \lambda \Delta t = 1$$

Tỉ lệ số hạt nhân còn lại so với ban đầu: $\frac{N}{N_o} = e^{-\lambda 0.51 \Box t} = e^{-0.51} = 0, 6 = 60\%$. Chọn C.

Câu 56:
$$\frac{\Delta m}{m_o} = \frac{m_o - m}{m_o} = 1 - 2^{-\frac{t}{T}} = 1 - 2^{-\frac{5}{15}} = 0,206 = 20,6\%$$
. **Chọn D.**

Câu 57:
$$\frac{m}{m} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{100} \Leftrightarrow \frac{t}{138} = 6,64 \Leftrightarrow t = 916,85 \text{ ngày. Chọn A.}$$

Câu 58:
$$\frac{m}{m} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \frac{t}{5,27} = 2 \Leftrightarrow t = 10,54 \text{ năm. Chọn D.}$$

Câu 59:
$$m = m_o 2^{-\frac{t}{T}} = 100.2^{-\frac{56}{8}} = 0,78g$$
. **Chọn B.**

Câu 60:
$$\Delta m = m_o - m = m_o \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) = 1,9375 g$$
. **Chọn A.**

Câu 61:
$$N_P = \frac{m}{M}.N_A = 2,868.10^{22}$$
 nguyên tử

Số nguyên tử còn lại sau 207 ngày là $N = N_p 2^{-\frac{207}{138}} = 1,01.10^{22}$ nguyên tử. **Chọn B.**

Câu 62: Ta có:
$$N_{Rn} = \frac{m}{M} . N_A = 1,3558.10^{22}$$
 nguyên tử

Số nguyên tử radon còn lại sau 9,5 ngày là $N = N_{Rn} 2^{-\frac{t}{T}} = 2,39.10^{21}$. Chọn B.

Câu 63:
$$\frac{\Delta N}{N_o} = 1 - 2^{-\frac{t}{T}} = 0,08 \Rightarrow \frac{1}{T} = 0,12 \Leftrightarrow T = 8,31h = 8h18phút.$$
 Chọn A.

Câu 64:
$$\frac{H}{H_o} = \frac{N}{N_o} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{128} \Leftrightarrow \frac{t}{T} = 7 \Leftrightarrow T = 15h$$
. Chọn C.

Câu 65:
$$\frac{H}{H_0} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{16} \Leftrightarrow \frac{15,2}{T} = 4 \Leftrightarrow T = 3,8 \text{ ngày. Chọn B.}$$

Câu 66:
$$\frac{H}{H} = 2^{-\frac{t}{T}} = \frac{1}{16} \Leftrightarrow \frac{15,2}{T} = 4 \Leftrightarrow T = 3,8 \text{ ngày}.$$

Độ phóng xạ của lượng Rn còn lại là $H = \lambda N = \lambda . N_o . 2^{-\frac{t}{T}} = 3,58.10^{11} Bq$. **Chọn C.**

Câu 67: Ta có:
$$1Ci = 3,7.10^{10} Bq; H_o = \lambda N_o = \lambda. \frac{m_{P_o}}{M_P}. N_A \Rightarrow m_{P_o} = 0,22 mg$$

Độ phóng xạ của poloni sau 9 tháng $H = H_o 2^{-\frac{t}{T}} = 0,25Ci$. Chọn A.

Câu 68: $H_o = N_o \lambda = 7,73.10^{18} Bq$. **Chọn A.**

Câu 69: Ta có:
$$\square N = N_0 \left(1 - 2^{-\frac{t}{T}} \right) \frac{m_{P_o}}{M_{P_o}} N_A = 4,21.10^{20}$$
 nguyên tử

Lượng chì tạo thành $m_{p_b} = \frac{\Delta N.M_{p_b}}{N_A} = 0,144\,g$. Chọn B.

Câu 70: Ban đầu:
$$\frac{N}{N_o} = 2^{-\frac{t_1}{T}} = \frac{1}{5} \Leftrightarrow \frac{t_1}{T} = 2,322$$

Lúc sau:
$$\frac{N}{N_o} = 2^{\frac{t_1+100}{T}} = \frac{1}{20} \Leftrightarrow \frac{t_1+100}{T} = 4{,}322 \Leftrightarrow T = 50s$$
. Chọn A.

Câu 71:
$$^{210}_{83}Bi \rightarrow^{0}_{-1} \beta^{-} + ^{210}_{84} X;^{210}_{84} X \rightarrow^{4}_{2} \alpha + ^{206}_{82} Y$$

Ta có
$$\frac{m_y}{m_x} = \left(2^{\frac{t}{T}} - 1\right) \frac{A_y}{A_x} \Leftrightarrow 0,1595 = \left(2^{\frac{30}{T}} - 1\right) \frac{206}{210} \Rightarrow T \approx 138$$
 ngày. **Chọn C.**

Câu 72:
$$_{84}^{210}Po \rightarrow_{2}^{4} \alpha +_{82}^{206}Pb$$

$$\frac{m_{P_b}}{m_{P_o}} = \frac{A_{P_b}}{A_{P_o}} \cdot \frac{n_{Pb}}{n_{Po}} = \frac{A_{P_b}}{A_{P_o}} \cdot \frac{N_{Pb}}{N_{Po}} = \frac{206}{210}.5 = 4,905 \text{ (tỉ lệ số } mo\ell \text{ bằng tỉ lệ về số hạt). }$$
Chọn A.

Câu 73: Số nguyên tử Rn lúc đầu là
$$N_o = \frac{m}{M}.N_A = \frac{1,2}{222}.6,02.10^{23} = 3,254.10^{21}$$

Số nguyên tử còn lại
$$N = N_o 2^{-\frac{t}{T}} = 3,254.10^{21}.2^{-\frac{1,4T}{T}} = 1,234.10^{21}.$$
 Chọn C.

Câu 74: Số nguyên tử Rn lúc đầu là
$$N_o = \frac{m}{M}.N_A = \frac{2.10^{-3}}{222}.6,02.10^{23} = 5,423.10^{18}$$

Số nguyên tử chưa phân rã là $N = N_o 2^{-\frac{t}{T}} = 5,423.10^{18}.2^{-\frac{19}{3.8}} = 1,69.10^{17}$. **Chọn A.**

Câu 75: Khối lượng phóng xạ còn lại là $m = m_o.2^{-\frac{t}{T}} = 100.2^{-\frac{28}{7}} = 6,25g.$ **Chọn D.**

Câu 76: Gọi số nguyên tử chất phóng xạ Sr ban đầu là N_a

Số nguyên tử Sr đã phân rã sau 80 năm là
$$\Delta N = N_o \left(1 - 2^{-\frac{80}{20}} \right) = \frac{15N_o}{16}$$

$$\Rightarrow$$
 Phần trăm chất phóng xạ đã phân rã bằng $\frac{\Delta N}{N_o}.100\% = \frac{15N_o/16}{N_o}.100\% = 93,75\%$. **Chọn D.**

Câu 77: Phần trăm khối lượng chất phóng xạ đã phân rã trong 1 ngày đêm

$$= \frac{\Delta m}{m_o}.100\% = \frac{m_o \left(1 - 2^{\frac{-t}{T}}\right)}{m_o}.100\% \Leftrightarrow 0,875 = 1 - 2^{\frac{-1}{T}} \Rightarrow 2^{\frac{-1}{T}} = \frac{1}{8} = 2^{-3} \Rightarrow T = \frac{1}{3} \text{ ngày} = 8 \text{ giờ. Chọn B.}$$

Câu 78: Khối lượng chất phóng xạ còn lại là $m = m_o.2^{\frac{-t}{5.7}}$

Giảm đi e lần so với ban đầu
$$\frac{m}{m_o} = 2^{\frac{-t}{5.7}} = \frac{1}{e} \Rightarrow \log_2\left(\frac{1}{e}\right) = \frac{-t}{5.7} \Rightarrow t = -5.7 \log_2\left(\frac{1}{e}\right) = 8,23 \,\text{năm.}$$
 Chọn B.

Câu 79: Đổi t = 1 ngày = 24 giờ;

$$m = m_o.2^{-\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 9,3.10^{-10} = 1.2^{\frac{-24}{T}} \Rightarrow \log_2(9,3.10^{-10}) = \frac{-24}{T} \Rightarrow T = \frac{-24}{\log_2(9,3.10^{-10})} = 0,8 \text{ gi} \\ \grave{\sigma} = 48 \text{ phút.}$$

Chon C.

Câu 80: Phần trăm khối lượng chất phóng xạ đã phân rã trong 1 ngày đêm là:

$$\frac{\Delta m}{m_o}.100\% = \frac{m_o \left(1 - 2^{\frac{-t}{T}}\right)}{m_o}.100\% = \left(1 - 2^{\frac{-5}{15}}\right).100\% = 20.6\%.$$
 Chọn D.

Câu 81: Ta có: ${}^{210}_{84}Po \rightarrow {}^{4}_{2} \alpha + {}^{206}_{82}Pb$.

Lại có:
$$\frac{m_{Y}}{m_{X}} = \left(2^{\frac{t}{T}} - 1\right) \frac{A_{Y}}{A_{X}} = 0,16$$
. Chọn B.

Câu 82: Ta có: ${}^{210}_{84}Po \rightarrow {}^{4}_{2}\alpha + {}^{206}_{82}Pb$.

Khi đó
$$\frac{N_{Pb}}{N_{Po}} = 2^{\frac{t}{T}} - 1 = 3 \Leftrightarrow \frac{t}{T} = 2 \Leftrightarrow t = 2T = 276 \text{ ngày. Chọn D.}$$

Câu 83: Ta có: ${}^{210}_{84}Po \rightarrow {}^{4}_{2}\alpha + {}^{206}_{82}Pb$.

Tại thời điểm t:
$$\frac{N_{Pb}}{N_{Po}} = 2^{\frac{t}{T}} - 1 = 5 \Rightarrow \frac{m_{Pb}}{m_{Po}} = \left(2^{\frac{t}{T}} - 1\right) \frac{A_{Pb}}{A_{Po}} = 4,905$$
. Do đó $\frac{m_{Pb}}{m_{Po}} = 0,2$. **Chọn B.**

Câu 84: Ta có: ${}_{11}^{24}Na \rightarrow {}_{-1}^{24}\beta^- + {}_{12}^{24} Mg$.

Lại có:
$$\frac{m_{Mg}}{m_{Na}} = \left(2^{\frac{t}{T}} - 1\right) \frac{A_{Mg}}{A_{Na}} = \left(2^{\frac{45}{T}} - 1\right) \cdot 1 = 9 \Rightarrow \frac{45}{T} = \log_2 10 \Rightarrow T = \frac{45}{\log_2 10} = 13,6h$$
. Chọn D.

Câu 85: Ta có: $N_0 = \frac{m_0}{238}$. $N_A = 6{,}022.10^{22}$.

$$\Rightarrow N = N_0 2^{-\frac{t}{T}} = 1,51.10^{22} \Rightarrow N_0 - N = 4,51.10^{22} \Rightarrow m_{Th} = 234 \frac{\left(N_0 - N\right)}{N_A} = 17,53 \left(g\right).$$
 Chọn C.

Câu 86: Ta có: $N_0 = \frac{m_0}{24}.N_A = 2,01.10^{23}.$

$$\Rightarrow N = N_0 2^{-\frac{t}{T}} = 2,51.10^{22} \Rightarrow N_0 - N = 1,76.10^{23} \Rightarrow m_{Mg} = 24 \frac{\left(N_0 - N\right)}{N_A} = 7(g).$$
 Chọn B.

Câu 87: Ta có:
$$\frac{N_{01} - N_1}{N_1} = 7 \Rightarrow \frac{N_1}{N_0} = \frac{1}{8} \Rightarrow t_1 = 3T.$$

$$\frac{N_{02}-N_2}{N_2}=63\Rightarrow\frac{N_2}{N_o}=\frac{1}{64}\Rightarrow t_1=6T\Rightarrow\Box t=3T\Rightarrow T=138\,(\mathrm{ng\`{a}y}).$$
 Chọn **D.**

Câu 88: Ta có:
$$N_0 = \frac{m_0}{210} N_A = 5{,}735.10^{21}$$
.

$$\frac{m_{Pb}}{m_{Po}} = \frac{M_{Pb}}{M_{Po}} \frac{N_0 - N}{N} = \frac{206}{210} \frac{N_0 - N}{N} = \frac{103}{35} \Rightarrow N = \frac{N_0}{4} = 1,434.10^{21} \Rightarrow m_{Po} = 0,5(g).$$

$$\Rightarrow N_0 - N = 4{,}301.10^{21} \Rightarrow m_{Pb} = 1{,}47(g)$$
. Chọn B.

Câu 89: Ta có:
$$\frac{N_U}{N_{Ph}} = \frac{M_{Ph}}{M_U} \frac{m_U}{m_{Ph}} = 19$$
. **Chọn D.**

Câu 90: Ta có:
$$\begin{cases} \Delta N_1 = N_0 \left(1 - 2^{\frac{-t_1}{T}} \right) \\ \Delta N_2 = N_0 \left(1 - 2^{\frac{-3t_1}{T}} \right) \end{cases}$$
. Đặt $2^{\frac{-t_1}{T}} = x$ ta có: $\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = \frac{1 - x}{1 - x^3} = \frac{1}{2,3}$

$$\Leftrightarrow 1 + x + x^2 = 2,3 \Leftrightarrow x = 0,745 \Rightarrow \frac{-t_1}{T} = \log_2 0,745 \Rightarrow T = \frac{-6}{\log_2 0,745} = 14,13h$$
. Chọn D.

Câu 91: Áp dụng CT giải nhanh:
$$\frac{\Box N_0}{\Box N} = \frac{\Box t_0}{\Box t}.2^{\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 1 = \frac{16}{\Box t_3}.2^{\frac{40}{90}} \Leftrightarrow \Box t_3 = 16.2^{\frac{4}{9}} = 21,7 \text{ phút. Chọn D.}$$

Câu 92: Áp dụng CT giải nhanh:
$$\frac{\Box N_0}{\Box N} = \frac{\Box t_0}{\Box t}.2^{\frac{t}{T}} \Leftrightarrow \frac{1}{0.5} = \frac{23}{\Box t_3}.2^{\frac{50}{90}} \Leftrightarrow \Box t_3 = \frac{1}{2}.23.2^{\frac{5}{9}} = 16,9 \text{ phút. Chọn D.}$$

Câu 93: Ta có: 1 phút = 60 s.

Áp dụng CT giải nhanh:
$$\frac{\Delta N_0}{\Delta N} = \frac{\Delta t_0}{\Delta t}.2^{\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 1 = \frac{60}{\Delta t}.2^{\frac{10}{138,4}} \Rightarrow \Delta t = 60.2^{\frac{10}{138,4}} = 63s.$$
 Chọn C.

Câu 94: Áp dụng CT giải nhanh:
$$\frac{\Box N_0}{\Box N} = \frac{\Box t_0}{\Box t}.2^{\frac{t}{T}} \Leftrightarrow 1 = \frac{5}{\Box t}.2^{\frac{t}{T}} \Rightarrow \Box t = 5.2^{\frac{30}{138}} = 5.8 \text{ phút. } \mathbf{Chọn D.}$$

Câu 95: 1 ngày = 24 h.

Áp dụng CT giải nhanh:
$$\frac{\Delta N_0}{\Delta N} = \frac{\Delta t_0}{\Delta t}.2^{\frac{t}{T}} \Leftrightarrow \frac{340}{112} = \frac{1}{1}2^{\frac{24}{T}} \Rightarrow 2^{\frac{24}{T}} = \frac{85}{28} \Rightarrow T = 15h.$$
 Chọn **D.**

Câu 96: Ta có:
$$\begin{cases} \Delta N_1 = N_0 \left(1 - 2^{\frac{-t_1}{T}} \right) \\ \Delta N_2 = N_0 \left(1 - 2^{\frac{-3t_1}{T}} \right) \end{cases}$$
. Đặt $2^{\frac{-t_1}{T}} = x$ ta có: $\frac{\Box N_1}{\Box N_2} = \frac{1 - x}{1 - x^3} = \frac{1}{2,3}$

$$\Leftrightarrow 1+x+x^2=2, 3 \Leftrightarrow \mathbf{x}=0,745 \Rightarrow \frac{-t_1}{T}=\log_2 0,745 \Rightarrow T=\frac{-2}{\log_2 0,745}=4,7093h=4\text{h 42 phút 33s}.$$

Chọn C.

Câu 97: Ta có:
$$\begin{cases} \Delta N_1 = N_0 \left(1 - 2^{\frac{-t_1}{T}} \right) \\ \Delta N_2 = N_0 \left(1 - 2^{\frac{-3t_1}{T}} \right) \end{cases}$$
. Đặt $2^{\frac{-t_1}{T}} = x$ ta có: $\frac{\Delta N_1}{\Delta N_2} = \frac{1 - x}{1 - x^3} = \frac{n_1}{n_1 + \frac{9}{64n_1}} = \frac{1}{1 + 9/64}$

$$\Leftrightarrow 1 + x + x^2 = \frac{73}{64} \Leftrightarrow x = 1/8 \Rightarrow \frac{-t_1}{T} = -3 \Rightarrow T = \frac{t_1}{3}$$
. Chọn B.